

DZIŚ W NUMERZE:

Rozśpiewana »Królowa śniegu« str. 3
Garść wspomnień sprzed lat str. 4
Gimnazjalne kasztany w Orłowej str. 5
Dziś RC – Holandia str. 8

SOBOTA
19 CZERWCA 2004
NR 71
ROCZNIK LIX
CENA 6 KČ
tel.: 558 731 766
faks: 558 740 044
info@glosludu.cz

DZIŚ ZAGRAJĄ M.IN. „SKALDOWIE” I „VOX”

Trzy dni świętowania

CIESZYN/CIESZYN (kor) – Burmistrz Cieszynów, Henryk Sznapka i Bogdan Sznapka, przekazali wczoraj na rynku czeskokieszyńskim symboliczne klucze od miast do Miście Przyjaźni przedstawicielom Miście Przyjaźni z Cieszyna i Cieszynowa. Wraz z kluczami przekazano też listy powitalne i listy z życzeniami. Wraz z kluczami przekazano też listy powitalne i listy z życzeniami. Wraz z kluczami przekazano też listy powitalne i listy z życzeniami.

W Cieszynie warto obejrzyć na scenie Martina Dejara i Petra Vacka, Dalibora Jandę, Petra Kotvalda, „Bon Jovi Revival” czy wysłuchać „wiecznie zielonych” przebojów zespołu „The Beatles” w wykonaniu koszyckiej kapeli „Backwards”.

WYKŁADY „COLLEGIUM CANTICORUM” W OŁOMUŃCU

Dwukrotnie złoto

Wielkim rozmachem organizowany jest corocznie w czerwcu Międzynarodowy Festiwal Chórów „Święto Trzech Braci”. Do stolicy Czech przyjeżdżają dziesiątki zespołów śpiewających z całej Europy. W tym roku udział w festiwalu wzięli członkowie zespołu „Collegium Canticorum” pod dyktando Haliny Goniewicz-Urbaś. W tym roku udział w festiwalu wzięli członkowie zespołu „Collegium Canticorum” pod dyktando Haliny Goniewicz-Urbaś.

W tym roku udział w festiwalu wzięli członkowie zespołu „Collegium Canticorum” pod dyktando Haliny Goniewicz-Urbaś. W tym roku udział w festiwalu wzięli członkowie zespołu „Collegium Canticorum” pod dyktando Haliny Goniewicz-Urbaś.

nych kompozycji renesansu czy romantyzmu pojawił się m.in. utwór „Salve Regina” wybitnego cieszyńskiego muzyka Józefa Świdra oraz musicalowy przebój „New York, New York” w aranżacji chórzysty „Collegium” Leszka Chraściny.

Oba występy „Collegium Canticorum” zostały serdecznie przyjęte przez słuchaczy i nagrodzone przez festiwalowe jury dwoma złotymi medalami. Nasz chór zdobył w konkursie 92 oraz 95 punktów (ze 100 możliwych) i uplasował się tym samym w obu kategoriach na drugim miejscu tzw. złotego pasma.

Chórzycy z wielką satysfakcją kończą więc ten sezon artystyczny, w którym pracowali nie tylko pod kierownictwem niezawodnej dyrygent H. Goniewicz-Urbaś, ale też z Danutą Zoń-Ciuk, która od września ubiegłego roku z powodzeniem i na profesjonalnym poziomie współpracuje z zespołem w charakterze drugiego dyrygenta.

BOGDANA NAJDER

Odnowionym fryszackim rynkiem można się już pochwalic przed zagranicznymi dziennikarzami.
Fot. KAZIMIERZ SANTARIUS

Rewizyta dziennikarzy

KARWINA (s) – Przebywająca w ub. tygodniu w Karwinie grupa dziennikarzy prasy i telewizji lokalnej z Jastrowieja Zdroju, która przyjechała na wizytę do redakcji „Głosu Ludu”, m.in. z okazji 100-lecia powstania Czech. W ramach wizyty w magistracie przez przewodniczącą i jego zastępczynię, Antonina Petrása i Gabriellę Mróza.

Kwiaty dla emerytów

CZ. CIESZYN (kor) – Członkowie zarządu Towarzystwa Nauczycieli Polskich w RC pożegnali się w środę w czeskokieszyńskiej restauracji „Millennium” z szóstką pedagogów, którzy odchodzą na emeryturę. Kwiaty i drobne upominki odebrali z rąk prezesa TNP, Małgorzaty Rakowskiej: Irena Rokowska, Anna Kula, Helena Kobielusz, Iwona Šenkeřík, Maria

Adámek i Władysław Wałach.

Żegnając się z zawodem nauczyciele opowiadali o swoim życiu i karierze zawodowej. Niektórzy mieli szczęście uczyć przez cały czas w jednej placówce, innych losy rzuciły z jednej szkoły do drugiej. Wspomnień „świeżych” emerytów z ciekawością wysłuchali nie tylko członkowie zarządu TNP, ale i goście, m.in. konsul generalny RP w Ostrawie Andrzej Kaczorowski, konsul ds. Polonii i kultury Grażyna Kostrusiak oraz prezes Rady Przedstawicieli Kongresu Polaków – Tadeusz Wantula.

Uroczystość była okazją do pożegnania się z konsulem A. Kaczorowskim, który kończy swoją misję w RC. Członkowie nauczycielskiej organizacji podziękowali mu za przychylność i współpracę oraz wręczyli akt uznania TNP.

W SICH o islamie

CZ. CIESZYN (kor) – Islamowi i kulturze świata muzułmańskiego było poświęcone spotkanie Stowarzyszenia Inteligencji Chrześcijańskiej, które odbyło się w czwartek w sali Rady Kościelnej Śląskiego Kościoła Ewangelickiego Na Niwach. Jego gościem był o. Teodor Janusz Cuber, gwardian, czyli przełożony klasztoru franciszkanów w Cieszynie. Spotkanie prowadzili prezes i wiceprezes SICH, ks. Piotr Jerzy Badura, SJ i ks. senior Bogusław Kokotek.

Uczestnicy spotkania mogli się wsłuchać w słowa Koranu i poezji arabskiej, które przeczytał kierownik artystyczny Sceny Polskiej, Bogdan Kokotek. Kilka utworów na gitarze zagrał Tomasz Lasota.

O. Cuber, absolwent arabistyki i islamistyki uniwersytetów w Rzymie i Kairze, który wiele lat spędził na misjach w krajach arabskich, wygłosił w Cz. Cieszynie prawie dwugodzinny wykład. Mówił o doktrynie islamu (wiera w jedyne Boga Allaha, zaufanie do Koranu i tradycji) i o tym, że Koran istnieje właściwie tylko w języku arabskim – w innych językach mowa jest wyłącznie o „znaczeniu św. Koranu”.
Ciąg dalszy na str. 2

– Mógłbyś ze mną przez chwilę porozmawiać. Rys. BRONISŁAW LIBERDA

PO DWU MOSTACH W OBU KIERUNKACH, A KIEDY STANIE TRZECI?

CZ. CIESZYN (db) – Święto Trzech Braci jest m.in. przypomnieniem wspólnej historii obu części miasta nad Olzą. Czy jednak Cieszyn ma wspólną przyszłość, czy podzielony granicą organizm będzie ponownie wspólnie funkcjonował? – pytamy wiceburmistrza Cz. Cieszyna Mariana Kusia.

– To, co do niedawna miało miejsce tylko w Święto Trzech Braci – ruch po mostach przez Olzę w obu kierunkach – jest od niespełna dwu tygodni codzienną rzeczywistością – mówi M. Kuś. – Piesi mogą przejść po dowolnym moście w dowolną stronę. Myślę, że dla mieszkańców jest to nawet ważniejsze niż zniesienie barier celnych po przystąpieniu do Unii Europejskiej. Bariery celne dotyczą bowiem tych, którzy chcą handlować,

którzy przyjeżdżają tu specjalnie na zakupy. Robili to dawniej i będą robić nadal. Mieszkaniec jednego czy drugiego Cieszyna natomiast często nawet nie pomyślał o przejściu przez Olzę, bo była

Łączenie miasta

to wyprawa za granicę. Teraz może tak zrobić udając się za rzekę na zwykły spacer, po gazetę, na kawę, do kina albo teatru w miejscu, gdzie jest mu wygodnie.

To, że mieszkańcy korzystają z tej wygody, widać po wzmożonym ruchu pieszych na mostach. Głosy zadowolenia docierają do naszej redakcji i do ratusza. Jeszcze łatwiej i wygodniej

byłoby przekroczyć Olzę, gdyby między dwoma mostami ponownie zbudowano trzeci. Z inicjatywy władz Cieszyna istnieje projekt francuskiego architekta Francoisa Roche prezentowany w naszej gazecie dwa miesiące temu. – Osobiście większe nadzieje wiąże z planowanym na 1 maja 2005 wystawieniem spektaklu „Olza” Leszka Wronki – stwierdza M. Kuś. – Autor zakłada, że spektakl zostanie wystawiony na specjalnie zbudowanym pomoście nad rzeką. Na niedawnym spotkaniu z władzami Cieszyna ustaliliśmy, że pomożemy w pokonaniu możliwych barier administracyjnych i uzyskaniu niezbędnych zezwoleń na jego powstanie. Po seansie konstrukcja, która powinna spełniać wymogi bezpieczeństwa i ochrony środowiska, mogłaby służyć jako tymczasowy most.

■ W Bielsku Białej odbyło się II Beskidzkie Lato Fryzjerskie. W jego ramach zorganizowano Grand Prix Polski, w którym wystartowali fryzjerzy z całego kraju. Rywalizowali w konkursie propozycji na nadchodzące lato. Na żywo koloryzowali włosy swoich modeli, a potem tworzyli z nich niezwykle fryzury. W kategorii fryzur męskich zwyciężył Dariusz Śpiwák z Zieloné Góry, a w kategorii kobiet Barbara Jarosz-Swoboda z Tychów.

■ Zarówno obecni jak i byli pracownicy bielskiego Fiata i Fabryki Samochodów Małolitrażowych są pomysłodawcami nazwania jednej z bielskich ulic imieniem Ryszarda Dziopaka. Zmarły 5 lat temu Dziopak był twórcą i pierwszym dyrektorem fabryki, funkcję tę pełnił do 1980 roku.

■ Romowie żywieccy skarżą się, że są przez mieszkańców prześladowani. Zdaniem prezesa Zarządu Romów w Polsce Romana Wiatkowskiego prezentacja romskiej kultury przekona do nich mieszkańców. Romowie wezmą udział w przyszłorocznych Dniach Żywca, ponadto władze miasta zorganizują też dla nich zajęcia w centrum kultury.

■ Z Wisły, Szczyrku i Ustronia być może znikną gospodarstwa agroturystyczne. Wszystko przez fatalne dla nich przepisy. Prowadzący małe gospodarstwa agroturystyczne (do pięciu pokoi) na terenach miejskich rolnicy płacą – według nowych przepisów – 17 zamiast 3 proc. podatku, do tego dochodzi jeszcze 7 proc. VAT. Rolnicy nie mogą wnioskować o środki unijne ani podnosić cen.

■ Bielskie Studio Filmów Rysunkowych zamierza nakręcić film o Mikołaju Koperniku. Pomysłodawcami filmu są Zdzisław Kudła (dyrektor Studia, reżyserował m.in. „Porwanie w Tutiurlistanie”) i Andrzej Orzechowski (scenarzysta m.in. „Bolka i Lolka na Dzikim Zachodzie”). Po ponad 30 latach zakończył się spór o prawa do postaci Bolka i Lolka. Sąd Najwyższy w Warszawie podtrzymał w czwartek decyzję bielskiego sądu, który orzekł, że jedna trzecia praw należy do Władysława Nehrebeckiego – autora literackiego filmu i jego reżysera a nie do plastyka Alfreda Ledwina, który opracował pierwotny obraz postaci Bolka i Lolka.

■ 35-letni aspirant Paweł Gacek i 32-letni sierżant Zbigniew Sikora z bielskiego Samodzielnego Pododdziału Prewencji zostali najlepszymi policjantami prewencji w województwie śląskim. Konkurencja była różna, m.in. test z wiedzy policyjnej, strzelanie, tor przeszkód i pierwsza pomoc.

■ Konserwatorzy odnawiają w tych dniach główną część unikatowego tryptyku w kościele św. Stanisława w Bielsku. Duże gotyckie malowidło, które powstało ok. 1500 r. w warsztacie krakowskim, jest jednym z najcenniejszych zabytków w tym regionie.

■ 25-letni mieszkaniec Tychów trafił do cieszyńskiego szpitala po tym, jak wypadł z kolejki krzesełkowej na Czantorię w Ustroniu. Mężczyzna stracił równowagę i uderzył w ziemię z wysokości 9 m. Doznał obrażeń głowy i złamania prawego nadgarstka.

■ Cieszyńscy radni chcą zlikwidować jedną dzielnicę w mieście Boguszowice. Nie chcą się jednak na to zgodzić mieszkańcy. Liczące ponad tysiąc mieszkańców Boguszowice to jedna dzielnica w Cieszynie. Boguszowice były kiedyś samodzielną wioską, potem przyłączono je do Cieszyna. Zdaniem władz Cieszyna utrzymanie administracji dzielnicy jest zbyt drogie.

Niesygnowane materiały prasowe
tyczne i informacyjne
z internetowych serwisów
cyfrowych.

Ent. ROMAN BASELIDES

WĘDRYNIA (man) - Prawie 150 osób wzięło we wtorek udział w uroczystym otwarciu Domu Pomocy Społecznej w dzielnicy Zaolzie.

Historia obiektu sięga 1873 roku, kiedy w drewnianym budynku mieściła się polska szkoła. Polskie dzieci uczęszczały tu również od 1908 roku, kiedy szkoła stanęła na betonowych fundamentach, na których stoi teraz DPS. Po zamknięciu szkoły władze gminy zastanawiały się nad dalszą możliwością eksploatacji budynku. W ciągu niespełna roku firma „D 5” zbudowała trzypiętrowy gmach z 16 lokalami. Pierwsi lokatorzy wprowadzą się tu na początku lipca.

Podczas realizacji tego przedsięwzięcia gmina posłużyła się dotacją

ŁOMNA GÓRNA (man) - Na podstawie decyzji Urzędu Wojewódzkiego z ostatnim dniem maja zostały zamknięte zielone szkoły w Łomnej Górnej i Hrczawie.

Placówki funkcjonowały od dłuższego czasu, szkoła w Łomnej Górnej została otwarta w 1987 roku. W ramach dwutygodniowych pobytów zdrowotnych przebywali w niej uczniowie szkół podstawowych powiatu frydecko-misteckiego. Co roku przyjeżdżało tu ok. 20 turnusów po ponad 60 dzieci. W ciągu ostatnich lat ich liczba jednak zmalała, w związku z czym utrzymywanie placówki stało się zbyt kosztowne. Zamiast zielonej szkoły powstanie tu w przyszłości ośrodek wychowania ekologicznego służący zarówno dzieciom, jak i dorosłym. W wyniku przetargu nowym zarządcą placówki została spółka „Vita”.

Zielony terror

Grupa Zielonych od miesiąca terroryzuje Uniwersytet im. Łomonosowa w Moskwie. Ekolodzy włamują się do uniwersyteckich laboratoriów i uwalniają znajdujące się tam zwierzęta - podała w czwartek „Niezawisimaja Gazeta”.

Zdaniem uczonych, zwierzętom laboratoryjnym wypuszczanym na wolność grozi niebezpieczna śmierć. Białe szczury nie są w stanie przeżyć w środowisku naturalnym. Plaki wykorzystywane na uniwersytecie do obserwacji ich zachowań, były już okaleczone, gdy zostały wypuszczone przez młodzieńców. Młode, a także również nie mają szans na przeżycie na wolności - mówią naukowcy.

Rzecznik milicji powiedział, że nawet gdyby udało się złapać mordercy, to i tak można by ich skazać co najwyżej o wandażm. Członkom Frontu nie będzie można przedstawić poważniejszych zarzutów.

państwową w wysokości 10,5 mln Kc. Imprezę uświetnili krótkim programem uczniowie czeskiej i polskiej szkoły podstawowej w Wędrynie. Wstęgę przecięli wicehetman województwa morawsko-śląskiego **Zdzisław Wantuła**, senator **Emil Škrabiš**, dyrektor spółki „D 5” **Ivo Špáček** oraz wójt Wędryny **Rudolf Bilek**.

Ciąg dalszy ze str. 1

Gospodarze przedstawili gościom historię oraz poszczególne etapy rozwoju społeczno-gospodarczego Karwiny. Dziennikarzy interesowała zwłaszcza sprawa łagodzenia konfliktu interesów pomiędzy samorządem a kopalniami, które mają wpływ zarówno na stan zatrudnienia, jak i środowisko naturalne. Punkt widzenia polski „Karbon Invest” – właściciela zakła-

JABŁONKOW/ISTEBNA (kor) – W sobotę, 26 czerwca, wyruszy z jabłonkowskiego Łasku Miejskiego rajd „Rowerem do źródeł Olzy”. Czwartą jego edycję organizują z ZG PZKO Koła w Jabłonkowie i Cz. Cieszyńskie Centrum oraz Turystyczny Klub Kolarski „Ondraszek” z Cieszyna. Impreza odbywa się pod patronatem senatora **Eduarda Matykiewicza**, wójta Trójnicy i burmistrzów Jabłonkowskiego i Cz. Cieszyna.

Jak poinformował „GL” główny organizator rajdu, **Władysław Kristen**, zapis uczestników rajdu rozpoczął się w Łasku Miejskim o godz. 8.30. Peleton pilotowany przez policjantów radiowych wyruszył na trasę o godz. 9.30. Po raz pierwszy w zwolewie pojadą 3 tandemem niedowidzących cyklistów. Rowerzyści przekroczą

TRZYNIEC (man) – Tytułem „Talent Regionu” zostali w Domu Kultury „Trisia” w ub. wtorek odznaczeni najbardziej utalentowani uczniowie regionu – laureaci powiatowych konkursów i olimpiad.

Wybierano z dzieci i młodzieży z ponad 35 szkół w regionie. Uczniowie rywalizowali w olimpiadach matematycznej, fizycznej i chemicznej oraz w konkursach plastycznym, literackim i modelskim. Najlepszym przyznano nagrody finansowe w wysokości 1-2 tys. Kc.

Huta Trzynieć współpracuje z regionalnymi szkołami od dwu lat. Konkursowy „Talent Regionu” ma

KARWINA (sch) – Rekordowa liczba przyszłych inżynierów ekonomistów stanęła w tym roku do magisterskich egzaminów państwowych na karwińskim Wydziale Handlu i Przedsiębiorczości Uniwersytetu Śląskiego.

W dniach od 1 do 8 bm. 283 kandydatów na inżynierów egzaminowali wykładowcy miejscowego wydziału i innych uczelni wyższych oraz fachowcy z praktyki. Tylko dwóch studentów nie zdało.

Uroczyste rozdanie dyplomów
odbędzie się w sobotę 26 czerwca.

dów wydobywczych - przedstawił Jan Kurial, szef działu personalnego spółki.

Po części oficjalnej dziennikarze z Jastrzębia zwiedzili frysztaćką starówkę oraz zamek. Organizatorzy rewizyty, którzy spodziewają się cyklu artykułów popularyzujących w polskich mediach Karwinę i jej środowisko górnicze, były „Karbon Invest” oraz firma „Katim”

granicę tradycyjnie przez nieoficjalne przejście w Bukowcu, przy „Starej strażnicy”. Pod Gańczorkę, skąd w Istebnej wypływa Olza, uczestnicy rajdu powinni dotrzeć ok. 12.00.

Przy źródle na „rajdowiczów” będzie czekać kapela ludowa „Wałasi” oraz senator **Grażyna Staniszevska**, którą przed tygodniem wybrano na posłankę Parlamentu Europejskiego.

Przed powrotem do Jabłonkowa rowerzyści zatrzymują się w istebniańskim schronisku „Zaolziańska”, gdzie spożyją specjalne danie zwane „źródłok”.

Każdy z uczestników wpłaci 50 Kč startowego, wcześniej zaś powinien sobie załatwić ubezpieczenie.

Dzieci w wieku do lat 16 mogą wyruszyć na trasę tylko pod opieką rodziców.

się przyczynić do wzrostu znaczenia kierunków edukacji o profilu humanistycznym. Wśród nagrodzonych znalazło się 14 uczniów polskich, którzy podstawowych: **Jakub Sembol** i **Łukasz Suszka** z Cieszyna, którzy działali w eliminacjach powiatowych olimpiady chemicznej, **Radek** i **Łukasz**, **Andrzej Czeczotka** i **Łukasz Sembol** i **Tomasz Suszka** z Cieszyna, **Wiktor Brada** z Wędrzyna, **Jacek Mencner** z Trzycia (ul. Dworcowa) i **Waldemar Zientek** z Bystrzycy za udział w eliminacjach powiatowych olimpiady fizycznej, **Łukasz Czudek** z Mostów koło Jabłonkowa, **Esther Kaleta** i **Jakub Sembol** i **Łukasz** z Cieszyna, **Urszula Konderla** i **Waldemar Zientek** z Bystrzycy, **Dariusz Mrózek** z Trzycia (ul. Dworcowa), **Jolanta Wątuła** z Wędrzyna i **Małgorzata Wronka** z Jabłonkowa, którzy w eliminacjach powiatowych olimpiady matematycznej, **Daniel Mrózek** z Trzycia (ul. Dworcowa), **Waldemar Zientek** z Bystrzycy za udział w eliminacjach wojewódzkich olimpiady matematycznej oraz **Zuzanna Wątkuła** z Gimnazjum z Cieszyna za udział w konkursie plastycznym.

Dokończenie ze str. 1

Sporo miejsca poświęcił piewcy islamu, czyli obowiązkom, które powinien przestrzegać każdy muzułmanin (wyznanie wiary, modlitwa, jałmużna, post i pielgrzymka do Mekki), mistyce islamskiej. Nawiązało wspomnienie ze studiów i z tamtą gdzieś o Cuber był min. odwołanie do relacji pomiędzy Słoneczną Apostolską a rządem libijskim.

- Jeśli chcecie poznać świat bez innych kultur, musicie się trochę patrzeć na świat ich oczyma. Tylko tak możemy poznać to, co nie możemy powiedzieć o Cuber.

KARWINA (s) - Budowa 40-
rowej strefy przemysłowej za-
nie dzielnicy Stare Miasto po-
nęła już 130 mln koron. Dotę-
ta młka firm zagranicznych, szwedzka, japońska i czesko-
kańska, które zatrudniają 1150
cowników. Gros środków na za-
zacje strefy idzie z budżetu pa-
ństwa, w tej inwestycji państwo
zaledwie 40-procentowy.

Do zagospodarowania pozosta-
jeszcze tylko 4 ha. 24 ulic na ter-
renu, co ma kosztować 100 mln
koron, administracja Karwiny roz-
mierza tam urzędników, parko-
nologiczny, w którym powstają
małe i średniej wielkości zakłady
produkcyjne i usługowe.

zaskoczeniem pobiegi za nami
dzień i ciocię go umieszczają
pomocą paciszków usypiają, za-
nak na miły o tym, co by się sta-
stać, jeśli środek usypiający za-
ła natychmiastowo i zawsze, zapa-
chorych, zastrzeżili niedowierzają-
poza nim nie uciegnął, szkodę w
komputerowej ja; między

Psychologia dla...

Niemieckie poczucie
czystym i szlachetnym
wysięgi swoich pracowników
lenia w zakresie psychologii
Podczas dwudniowej konferencji
cowiny poczyta i wygłosił
język niemiecki, niemiecki
oraz chwycił powściągliwy
głos. Wczorajni listonosze
sze w torbie garbioną, z
kazali się jednak zmazać
niepojęcie jak wykastu
psich szkodliwych i przeszkad
torozszy apudie ostatnio

FESTYN I WYSTAWA NA 75-LECIE BUDYNKU SZKOŁY W ORŁOWEJ LUTYNI Historia sięga połowy XIX wieku

Orłowska Szkoła Podstawowa w Orłowej Lutyni świętuje dzisiaj 75-lecie swojego istnienia. Jak podkreśla dyrektorka Halina Sikora, historia polskiego szkolnictwa w tej części miasta sięga pierwszej połowy XIX wieku. Wtedy jednak z powodu braku lokali uczono w domach prywatnych. Pierwszą szkołę wybudowano w 1880 roku, drugą dla 220 dzieci – w 1908 roku, trzydzieści lat później. W 1930 roku placówkę, którą wybudowa-

wano dzięki finansowemu wsparciu Macierzy Szkolnej Księstwa Cieszyńskiego oraz datków całego społeczeństwa polskiego, dzieci uczą się od 1929 roku. Szkoła była trzyklasowa.

– W okresie drugiej wojny światowej w szkole uczono tu po niemiecku. Polską mowę usłyszano w tym budynku dopiero we wrześniu 1945 roku. Edukację rozpoczęło tu 58 dziewczynek i chłopców; w ciągu roku liczba podniosła się do 75 – wspomina pani dyrektor.

– W roku 1946 roku z polecenia ówczesnej MRN szkoła została zamknięta. Otwarto ją ponownie w dwa lata później. W roku 1948 w budynku zdomowili się również przedszkolacy.

Z ważniejszych dat historycznych wypada przytoczyć przynajmniej trzy. W roku 1975 szkoła poddana została gruntownej rekonstrukcji, w wyniku której powstała świetlica szkolna. W 1993 roku przedszkole stało się placówką prywatną, a od 1997 r. wchodzi pod zarząd szkoły podstawowej.

Dzisiaj w orłowsko-lutyńskiej podstawówce uczą się w dwóch klasach 27 uczniów, do przedszkola uczęszcza 15 dzieci. Pracuje tu sześcioposobowy personel pedagogiczny. W szkole działa kółko komputerowe oraz języka angielskiego. Za kilka dni mury szkoły opuszcza siedmioklasista, po wakacjach przychodzi do szkoły pięcioro uczniów.

W programie słowno-muzyczno-tanecznym dzisiejszego jubileuszowego festynu szkolnego (początek o godz. 15) wystąpią przedszkolaki, uczniowie, a także zespół taneczny „Viva”. Imprezie towarzyszą wystawy: dokumentów związanych z historią szkoły oraz prac plastycznych i robót ręcznych. Można je obejrzeć w budynku szkoły w godz. od 13 do 18.

WANDA KULA

Fot. WANDA KULA

...to małą dwojg dzień.

Pomnik ten zasługuje na troskę

WYKONANIE (sch) – Pomnik upamiętniający ofiarę tragedii żywocickiej z 6 sierpnia 1944 r. wkrótce zostanie poddany remontowi. Jak podała Jirina Pavlikowa z Muzeum Ziemi Cieszyńskiej w Cz. Cieszyńskie, prace ruszą w pierwszych dniach lipca

Muzeum zależy na tym, żeby zdążyć z remontem do uroczystości wspomnieniowej, która odbędzie się tu w sobotę 7 sierpnia. – Chcemy, żeby pomnik prezentował się dostojnie nie tylko w dniach obchodów. Jest to miejsce, które zasługuje na odpowiednią troskę – powiedziała naszej redakcji J. Pavlikowa. Jak jednak od razu zaznaczyła, nie należy obawiać się jakichkolwiek ingerencji w wygląd pomnika. – Na pierwszy rzut oka wydaje się wydatka, że nic się nie zmieniło – wyjaśnia dr Pavlikowa. – Niemniej zostaną wymienione obłożone płytki na stopniach, a także uszczelnione przez mroz i śnieg tablice kamienne w ścianie frontowej pomnika.

Dr Jirina Pavlikowa i inż. Igor Krčmář z Narodowego Instytutu Ochrony Zabytków w Ostrawie przeprowadzili w czwartek wizję lokalną rozmiarów szkół, pod którymi podpisały się zima i czas. Fot. BEATA SCHÖNHALD

Łapiski z południa

FELIETON RENATY PUTZLACHER

Tabliczki zazwyczaj składają do zadumy, budzą wspomnienia... Brnenski teatr HaDivadlo świętuje swoje trzydzieste i na rok przeniosł się do nowej siedziby w posazu Alfa, gdzie do tej pory kupowałam w dobre zaopatrzone antykwariacie stare widokówki Cieszyńska i okolic. Zastanawiam się nad tym, które spektakle były w ramach festiwalu jubileuszowego, zaczęłam liczyć. Jak zwykle chodziło o skojarzenia związane z Zaoziem – nożem, w przyszłym roku nasz Teatr Cieszyński będzie obchodził swoje sześćdziesiąte! To

całkowicie godna festiwalu... Kapitał w końcu biletu na kilka spektakli, ale najbardziej cieszyłam się na wieczór poświęcony nadwornemu kompozytorowi HaDivadla, Janu Bulisowi, który nie stał się gwiazdą estrad ani telewizyjnych ekranów, choć pisał muzykę do spektakli Polki, Arnošta Goldflama i Polki. Z jego twórczością zetknęłam się – i tu znów zaczęłam liczyć – przed siedmiu laty. No tak, przed siedmiu laty przeniesiłam się do Brna na okres przejściowy, ale wtedy, z perspektywy lat magicznej siłki powoli zatracam charak-

ter tymczasowości. Wówczas, w 1997 roku dopiero zaznajamiałam się z Brnem i kiedy na teatralnym plakacie zobaczyłam napis „Proklatec – soiree s písniemi Jiřího Bulise ve zmiřel kávrně Kolbaba”, wiedziałam, że jako miłośniczka kawiarni, których nie ma, muszę to zobaczyć.

Magia liczb, magia miejsc

Wracałam potem z HaDivadla oczarowana, a w głowie grały mi melodie mistrza, który posiadał umiejętność łączenia w swoich pieśniach wszystkich, co kocham: pierwiastków rosyjskiego romansu, francuskiego szansonu i tęsknych żydowskich songów. Żałowałam tylko, że już nie będzie mi dane poznać tego człowieka – Jiří Bulis zginął bowiem w roku 1993 w wypadku samochodowym na autostradzie koło Olomuńca. Miał dopiero 47 lat...

I to wszystko wróciło w trakcie niedawnego wieczoru wspomnień. Na scenie i na widowni HaDivadla usiedli przyjaciele, znajomi i wielbi-

ciele kompozytora, aktorzy śpiewali, a reżyserzy snuli wspomnienia przytłaczane fragmentami filmów dokumentalnych z jego udziałem. Zachwyciła mnie absolutna „niemedialność” Bulisa – ten przygarbiony olbrzym z twarzą dziecka podchodził do fortepianu wiosłując długimi rękami, a jego interpretacja piosenek pozostawiała wiele do życzenia. Wady wymowy, nieszkolony głos i śmieszne zaśpiewy – już to wystarczyłoby wszelakim domorosłym ekspertom do wydania druzgocącego wyroku. A jednak w zderzeniu z aktorskimi interpretacjami jego pieśni okazało się, że właśnie w Bulisie-wykonawcy drzemie prawda, autentyczność i magnetyzm. Biliśmy brawo temu niedocenionemu artyście i wychodziliśmy z teatru zachwyceni, szczęśliwi, bogaci. Wieszcz grzmiał niegdyś proroczo „Moje będzie za grobem zwycięstwo”. A do mnie, próbującej liczyć lata, miejsca i wrażenia wróciły słowa ze spektaklu: „No cóż. Tak płynie życie. Przychodzi nagle jakieś Bóg-wie-co, a człowiek nigdy nie jest wystarczająco stary. Przecież zawsze może być starszy... Czy to ważne? Kto, kiedy, gdzie i jak? Jest tak, a nie inaczej. Tak płynie życie...”

Wasza recenzja

Główni bohaterowie „Królowej śniegu” – od lewej Dariusz Waraksa (Kaj), Halina Paseka (Baśnia) i Izabela Firla (Gerda). Fot. WIESŁAW PRZECZEK

Rozśpiewana »Królowa śniegu«

13 czerwca na deskach Sceny Polskiej miała miejsce premiera „Królowej Śniegu”. Baśń Andersena znają chyba wszyscy. To wzruszająca opowieść o chłopcu, który za sprawą czarów zimnej królowej staje się zły, niegrzeczny i, tak samo jak ona, zimny. I o jego siostrze, która, pokonując różne niebezpieczeństwa, odnajduje brata i dzięki swojej miłości i czulemu sercu zdejmuje z niego czar. Kaj wraca do domu, do babci i Gerdy, odmieniony, prawdziwy, taki jak dawniej.

Autorzy przedstawienia (reżyseria: Karol Suszka, muzyka: Leszek Wronka) nadali mu charakter baśni muzycznej. I rzeczywiście – muzyka ma tutaj znaczenie pierwszorzędne. Już w chwili, gdy widzowie siedzą przed zasłoniętą jeszcze kurtyną, wprowadza nas w świat, który za chwilę zobaczymy. Ma, zgodnie z charakterem opowieści, baśniowy i trochę nierzeczywisty klimat. Gdy odsłania się kurtyna, ukazują się przestrzeń równie baśniowa. Scenografia (Anna Bocek-Zachowicz) symbolizuje raz pałac Królowej śniegu, to znów kolejne etapy wędrówki małej Gerdy. Wyrażenie oświetlona sprawa wrażenie ciepłej i przyjaznej lub zimnej, wrogiej, niebezpiecznej. Ze scenografią doskonale komponują się piękne kostiumy, utrzymane w podobnie baśniowej, odrealnionej konwencji. Tak, za pomocą muzyki i scenografii, zostajemy wprowadzeni w nastrój i stan oczekiwania na piękną, wzruszającą opowieść. I tu, niestety, pojawia się problem. Strona fabularna baśni zamknięta zostaje w kilku, czy kilkunastu dość krótkich dialogach, które przerywane co chwila, dobrymi zresztą piosenkami (Hanna Rybicka) i występami tanecznymi, nie pozwalają na utrzymanie napięcia, ani tym bardziej na wzruszenie się losem Gerdy i Kaja. Pomysł na przedstawienie i jego wyraźnie zaznaczony charakter muzyczny jest tu pewnym wytłumaczeniem. Ale szkoda trochę tego, że jedyne, co zapamiętuje się z całego przedstawienia, to echo kolejnych piosenek i nie zawsze dopracowanych choreograficznie układów tanecznych. Wszystko to daje poczucie braku ciągłości, harmonii i spójności.

Kreacje aktorskie w tym przedstawieniu właściwie nie istnieją. To przedstawienie dla dzieci, ale one przecież, tak samo jak dorośli, potrzebują konkretnych, charakterystycznych postaci. Kaj, grany przez zdolnego przecież aktorsko i muzycznie Dariusza Waraksę, jest dziwnie niewyraźny. Niknie gdzieś w scenografii i muzyce przedstawienia. To samo dzieje się z Królową śniegu (Anna Paprzyca). Nie jest w stanie przebić się przez swój wspaniały kostium i zimne skały, po których się przechadza. Z babcią jest trochę lepiej, bo babcia, jak to babcia, ma być ciepła, miękka, z koczkiem i w okularach. I taka dokładnie jest Halina Pasekova. Jak z bajki. A jednak pojawia się w premierowym przedstawieniu wśród postaci ktoś ciekawy. To mała Gerda, Izabela Firla. Jest prawdziwą partnerką dla zawodowych aktorów. Żywa, pełna wdzięku, utalentowana muzycznie. Bardzo dobrze podołała swej trudnej roli przewodnika po baśni.

Jednym z ciekawszych i wyraźnie pobudzających momentów jest w spektaklu scena zbójnicka. Zaczyna się bardzo dobrą piosenką (śl. A. Bocek-Zachowicz, muz. Leszek Wronka) wykonywaną przez rozbójników-seniorów (P. Niedoba, J. Kaczmarek, R. Malinowski, R. Pochroń, K. Szymiczek). Scena o wyrażnie komicznym charakterze bardziej śmieszy jednak dorosłych, niż dzieci. Ale śmieszy i to jej wielki atut. Gdyby jeszcze aktorzy umówili się między sobą, czy piosenkę, płynącą z pełnego playbacku, mają „śpiewać” czy nie. Bo niektórzy z nich śpiewają, inni nie, a jeszcze inni tylko co trzecie słowo. A piosenka płynie... Jest w tej scenie jednak jeden „zgrzyt”. To moment, kiedy mamusia-zbójniczka, na prośbę swojej córki-zbójniczki zabija krótkim, celnym strzałem z pistoletu jednego ze swych towarzyszy. Bez namysłu i z uśmiechem. Brrrr... Nie wiem, czy dzieci były ubawione tą sceną. Dorosli tak.

To, co z pewnością będzie przyciągać do cieszyńskiego teatru młodych ludzi, to udział w przedstawieniu ich szkolnych koleżanek. Aby jednak cieszyło się powodzeniem na innych, niż cieszyńskie, deskach teatralnych, potrzeba czegoś więcej. Nie wystarczy też dobra muzyka i ciekawa scenografia. Jeśli ma to być baśń, niech będzie w niej tajemnica, fantazja, nastrój baśni. Niech mały widz wzruszy się losem bohaterów, niech z napięciem oczekuje zakończenia, którego w tym przedstawieniu właściwie nie było (Kaj na widok Gerdy rozpromienia się cały i od razu jest dobrze, tak dobrze, że można zaśpiewać kolejną piosenkę). Niech zapamięta historię, nie występ. Ale tego na tym przedstawieniu chyba nie doświadczy. Niewątpliwie jednak pozostanie pod wrażeniem obrazu i dźwięku.

KATARZYNA ŚLUPCZYŃSKA

GARŚĆ WSPOMNIENI SPRZED LAT

O Orłowej, Obrokach i Polskim Gimnazjum...

O tym miasteczku, jego dzielnicy i polskim gimnazjum krążyły legendy i krążyć jeszcze do dziś. Swoisty genius loci! O powstaniu Orłowej Józef Ondrusz pisze, jak to ponad odpoczywającymi po polowaniu księciem cieszyńskim Mieszkim i jego żoną pojawił się biały orzeł dzwigający w swych szponach upolowaną zdobycz. Ptak obniżył lot i upuścił swój łup na ziemię. Księżna przestraszyła się ogromnie. Wkrótce potem urodził się jej syn, któremu dano na imię Kazimierz. Szczęśliwy książę kazał zbudować w miejscu urodzenia syna kaplicę. Później las okoliczny wykarczowano, a na wyrębisku zbudowano osadę, którą na pamiątkę zdarzenia z orłem nazwano Orłową. Tyle legenda.

Od lat trzydziestych ubiegłego wieku pamiętam Orłowę, kiedy była pięknym miasteczkiem z perspektywą rozbudowy i poszerzenia swoich granic. Główna ulica prowadziła z rynku aż do granicy z Kopaninami. Jej długość wynosiła prawie półtora kilometra. Po jej prawej stronie stały tuż obok siebie domy, w których były wielobranżowe sklepy. Ten ciąg sklepów prowadził aż do narożnego sklepu Wechslera, przy którym płonął tzw. „wieczny ogień”. Był to metan wyprowadzany z kopalni przez długą rurę zwieńczoną blaszanym kapturem. Ów „wieczny ogień” palił się nieprzerwanie i był takim charakterystycznym symbolem Orłowej. Natomiast po lewej stronie ulicy ciągnął się piękny, ozdobny płot, który odgradzał olbrzymi park okalający szpital. Kiedyś był to zamek rodu Bludowskich, który w pierwszej połowie XIX w. przeszedł w posiadanie barona Mattencloita. Największą ozdobą Orłowej był neogotycki kościół katolicki z istic królewskimi schodami. Ich niezwykłą urodę i majestatyczność podkreślały orszaki słubne i... pogrzebowe.

Od „wiecznego ognia” główna ulica pięła się w górę i mniej więcej w połowie jej ostrego wzniesienia znajdował się budynek pierwszej szkoły ludowej w Orłowej, a była to szkoła polska, zwana „Gnidówką” (1884 r.). Na samym wierzchołku tego wzniesienia stał kościół ewangelicki, tuż obok starego cmentarza. Za kościołem były plebania, Dom Zborowy i sklep pana Szarowskiego. Kiedyś w tym domu mieszkali moi dziadkowie, Barbara i Karol Konieczni. Ich mieszkanie składało się z kuchni i pokoju, w którym spało trzynaście osób. W każdą niedzielę wynosiło się wszystkie łóżka i sienniki do kuchni, zaś na ścianach pokoju dziakeł rozwieszał polskie gazety (m.in. „Tygodnik Cieszyński” i „Gwiazdka Cieszyńska”) i o godz. 9.00 schodzili się orłowianie do – jak sami mówili – swojej „Czytelni”. W miejscu Domu Zborowego stała kiedyś drewniana chałupa, którą w 1880 roku odkupił zbór ewangelicki i przeznaczył na polską szkołę. Dzieci przybywało i „Gnidówka” okazała się za ciasna. Pozostały w niej tylko dwie klasy, a trzecią przeniesiono do tej drewnianej chałupy. Uczęszczalo do tych szkół ponad 400 dzieci! Tę drewnianą chałupę

„Odbrawiony” profesor Józef Niemiec w towarzystwie „Dorotki” i żony, pani Gabinki, przy okazji jej 70. urodzin, rok 1967 (od lewej: Anna Zuczowska, Stanisława Konieczna, prof. Józef Niemiec i Alina Zuczówna, stoją: pani Niemcowa i jej siostra).

ziemi chałupinki posiadały najniższe numery. Droga przez Obroki prowadziła do Lutyni przez dzielnicę Międzyzylasy i łączyła się z kolejną dzielnicą „Dwie granice”, skąd było już blisko do Polskiej Lutyni. Z zachodniej strony teren Obroków opadał w kierunku koryta potoczka „Zimowódka”. Nad całym Obrokami dominowała zwieńczona mansardowym dachem bryła gmachu Polskiego Gimnazjum Realnego im. Juliusza Słowackiego.

Nazwa Obroków wywodziła się od dużych stajni z końmi, którym podsypywano obrok. Prawdopodobnie te stadniny należały do rodu Bludowskich, później do barona Mattencloita, a tuż obok znajdowała się tzw. rączula (z niem. Reithule), gdzie uprawiano jeźdźdźstwo. Na Obrokach mieszkała przytaczająca większość Polaków. Stare, zasiedziałe rody-kłany, jak Balańowie, Bolkowie, Fierlowie, Kempni, Konieczni, Kozusznikowie, Möhwaldowie, Prechalowie, Pytlukowie, Sagitariusiowie, Santariusiowie, Szarowsky i Zabińscy. Wokół budynku gimnazjum zaczęły rosnąć nowe domy, a do tych domów zaczęły się wprowadzać kolejne polskie rodziny: Folwarczni, Paluchowie, Russowie, Welszarowie. Gęsto rozsiane domki miały w płotach, zbitych ze sztachet, furtki, żeby nie trzeba było chodzić „dookoła”. Codziennie sąsiedzi się odwiedzali, a to ze smakolijkami z uboju świnki

albo weselnymi kołaczami, żeby spróbować jakiejś nowej potrawy lub przynieść owoce z dużego urodzaju, czy też na zwykłą pogaduszkę o tym, co się dzieje w świecie, co wydarzyło się w gimnazjum, czy szykuje się jakieś przedstawienie albo festyn. I w ten sposób powstawała wspólnota polska na Obrokach. Charakteryzowała tych ludzi przede wszystkim wielka pracowitość, skromność i ofiarność. Tchnęły z nich spójność i optymizm życiowy.

Nie czyniono żadnych różnic społeczno-socjalnych, obojętnie, czy to był profesor, lekarz, ogrodnik, górnik, szewc, kupiec – wszyscy byli sobie równi. Życzliwy stosunek do innych przejawiał się m.in. w powszechnym zdrabnianiu imion. I tak Amalia była Malcia, Alojzja Luśka, Helena Helcia, Stanisława zaś Staska, Gustawa nazywano Gustlikiem, Adolfa Dolkiem lub Adlikiem, Karola Lolkiem. Każdy z mieszkańców Obroków miał jakieś własne, wyraziste cechy. Tadek Wrątny nazywał ich wszystkich „homo sapiens obrokiensis”. Ta potrzeba łączenia się z sąsiadami w towarzyskie wspólnoty uwidoczniła się przede wszystkim przy okazji urodzin lub imienin. Na okragłych uroczynach bywało nawet 50 osób. Ogród jubilat przyszykowany lampionami i papierowymi girlandami, a w nocy stawiano transparenty z napisem „Sto lat życia Obroczanie!”. W trakcie tych spotkań odbywały się żywe dysputy, panowie omawiali wydarzenia światowe i lokalne, każdy z nich miał, oczywiście, swoją własną wizję lepszego światowego ładu i porządku, panie zaś przekazywały sobie tajniki gotowania i pieczenia, szycia i robienia na drutach. Wszyscy aktywnie pracowali w polskich stowarzyszeniach.

A to wspólne smażenie jajecznicy! Odbywało się to w sąsiadującym z Obrokami lesie „Zimowódka”. W jego przepięknej scenerii spędzano popołudnia, a czasami i wieczory, urozmaicone wspólnym śpiewem, grą na harmonii i recytacją własnych utworów.

Popołudniowa sjeść w lesie „Zimowódka”. Rok 1928. Od góry: Franciszek Wrątny, Helena Knabowa, Nieznajomy, Stanisława Konieczna i Alojzja Wrątna.

Wraz z upadkiem Orłowej na skutek szkód górniczych więzy towarzyskie coraz bardziej się zacieśniały. Doprowadziło to do powstania wśród obroczanek nieformalnej grupy towarzyskiej o nazwie „Dorotki”. Zrzeszała ona kilkanaście pań z Orłowej i okolicy. „Dorotki” wykazywały się dużą aktywnością. Organizowały spotkania, na których omawiały przedstawienia Sceny Polskiej, artykuły z „Głosu Ludu” i „Zwrotu”, szyły kotyliony na bale i piekły ciastka na festy-

Najstarsze photo

Na tie Gimnazjum mój dom rodzinny. Rok 1936.

ny. Honorowymi członkami towarzystwa „Dorotek” byli również panowie, m.in. wieloletni profesor, Józef Niemiec.

Losy całej Orłowej zniszczonej w wyniku szkód górniczych podzieliły i Obroki. Rozszarpały domy, a ludzie rozproszyli się po bliższych i dalszych okolicach.

Kiedy pracowałam w ZG PKZO, nadszedł do naszego biura Tadek Beręta, z „Zwrotu”, też orłowianin. Zaczynał tak samo: – Serwus, Konieczno, Orłowa. „ujechuje” (proszę brzydko nie kojarzyć – tam znowu „ujechało” albo się zawaliło – p. l.). I Tadek w charakterze porannego informacyjnego opowiadał, ile domów się spaliło, co się powyrzywiało, a co zostało. Było to chyba w 1986 roku (niektórzy mówią, że w 1987 roku), kiedy zadzwonił telefon i usłyszałam wzburzony głos mojego kolegi z Orłowej. Wiesz, że wczoraj nasza buda wybuchła w powietrze?! – W powietrze? – Tak! Podładunki wybuchowe i poleciała do ssa niebia. A na ziemi pozostała tylko kupa gruzu i żelastwa! Całe Obroki pokryły się dymem...

Więc taki był koniec orłowskiego miasta, o którym Adolf Fierla pisał: W nim orłowianie wzloty drzemli. Niektórzy nie posiadali radości, że wreszcie to „polskie gniazdo” było zrównane z ziemią. Nas zaś ogarnęła smutek, żal i... złość, że tak oto po wielu latach uporczywej pracy zniszczony został nasz mały społeczniśwa na Obrokach, skupiony wokół już legendarnego gimnazjum. W tym czasie? (Ciąg dalszy za tydzień)

Zdezelowany „wieczny ogień”.

Pierwsza polska szkoła ludowa „Gnidówka”.

Orłowski kościół katolicki z r. 1466.

Zamek w Orłowej.

Rynek w Orłowej. Lata 20. ubiegłego wieku.

ZNALEŹLIŚMY NIEMYCH ŚWIADKÓW GIMNAZJALNYCH ZDARZEŃ

Kasztany w roli tablicy pamiątkowej

Wspomnienia te nie zacierają się, wręcz przeciwnie, z wiekiem stają się bardziej wyraźne. Do tego stopnia, że pragnie się ich dotknąć. Realizacja tego marzenia nie jest jednak prosta. Na przeszkodzie może stać odległość, ale też, jak w wypadku obchodzącego właśnie swój jubileusz Orłowskiego Gimnazjum na Obrokach - brak budynku i całkowita zmiana okolicy. A jednak... dwóch przedwojennych abiturientów postanowiło odnaleźć ślad swojej młodości.

W tym roku mija 65 lat od chwili, kiedy po zdaniu egzaminu dojrzałości, gdy w byłych satelitach sowieckich zadawała się ona wypierając elementy kultury rodzimej, w Rosji zapuszcza korzenie obok korzeni kultury narodowej. Na glebie rosyjskiej „stare” sąsiaduje z „nowym”.

Idea etnocentryzmu rosyjskiego, ze swym podziałem na „swoich” i „obcych” sprzyja pokojowemu współistnieniu McDonaldów oraz Stolorów¹⁾. W drodze na Białoruskiej wokzal, przy ulicy Twer-skiej, swą ostatnią wieczerzę, obiad czy śniadanie spożyć może zarówno wybredny i rozrzućny „nowy Rosjanin”, jak i bomż o wyjąłowym podniebieniu i dzurawej kieszeni. O żadnym przygodzie turyście nie wspominając.

Kolo restauracji ormiańskiej przeknęłam sline na myśl o ich koniaku, przy gruzińskiej - o grzybowej zupie, przy francuskiej rzesze głodujących dzieci w McDonalds czy zamkniętą i stanę-łam w kolejce w Stolorowej nr. 5. Było tanio (20 rubli za pierogów z serem i herbatę), narodowo (gatunkowy pierogów - zabrakło tylko tzw. „ruskich”, ale bowiem - podobnie jak „ryba po grecku” - istnieje tylko w Polsce; herbata - z samowara), smacznie (prosto, ale bez chemicznych „ulepszaczy” piekła - z Zachodu rodem) i barwnie (od mysich dziur i obitych naczyń uwagę odwracały kolorowe baloni-ki i ogromne sztuczne kwiaty).

Plastikową florą upiększono też wszystkie wagony pociągów relacji Moskwa - Mińsk. Odszukałam swój i swoje miejsce - koło Dymitrija, białoruskiego ruso-foba. Nie pozwolił mi zasnąć, ni poznęgać się ze sto-licą proletariatu wszystkich krajów.

Zanim maszyna ruszyła po szerokich rosyjskich szynach ospale, „lokaj burżuazji”²⁾ z białoruskim paszportem i „kulaczka”³⁾ z czeskim znaleźli współ-ny minowownik, język (oczywiście - Wielkiego Brata) i temat (Rosja).

Naszymu dialogowi, godnemu uwagi Freuda i Elia-de, przyszliwali się współpasażerowie: „Ruso-scep-tycy”, „Ruso-entuzjaści” oraz sami przedstawiciele „Wielkiego Narodu”. Dymitrij ze swą swiata rusofo-bów już pod Borodino górował, acz „nasi” walczyli z

„nim” miniej się zacięciem.

W tymczasem gdy do rozmowy wtrącali się coraz to

klasy: dwie klasy Gimnazjum Męskiego zdawały egzamin w budynku dotych-czasowego orłowskiego polskiego „gim-pla”, jedna klasa koedukacyjna w budynku byłego gimnazjum czes-kiego, a jedna klasa w Cieszynie, w szkole przy ul. Frydeckiej. II wojna światowa położyła kres naszym marze-niom, rozproszyli się po świecie, niektórzy koledzy zamieszkali później

w Szwajcarii, Szwecji, Niemczech, w Polsce. Zeszliśmy się dopiero w 1949 roku na spotkaniu pomaturalnym i dotrzymywaliśmy tradycję spotkań co 5 lat aż do 60. rocznicy matury. Wiek i stan zdrowia dały się mniej lub bar-dziej we znaki każdemu z nas. W tym roku wspólnie odśpiewanego „Gaudea-mus” już nie będzie. Pozostały zaled-wie cztery osoby z naszej liczącej daw-niej 32 uczniów klasy. Naszą matural-ną rocznicę postanowiłem więc uczcić w inny sposób - jeszcze raz przejeść dawną drogą z rynku na Obroki.

Kiedy zbliżyliśmy się do celu podró-ży, panowie proszą, żeby zwolnić. - O, tutaj jeździła kolejka elektryczna z Ostrawy do Karwiny, tu był przysta-nek, na którym wysiadali uczniowie. Stoi jeszcze budynek, gdzie była poczekalnia - wykrzykują wyraźnie podekscytowani. **Gustaw Słowik** (rocznik maturalny 1938) dodaje: - Ja przez rok mieszkalem w bursie, a potem cale siedem lat dojeżdżałem z Błędowic na rowerze. Za tramwaj trzeba by miesięcznie zapłacić około 80 koron, a ojciec miał zaledwie 380 koron emerytury. Niezłą miałem wtedy kondycję. Gdyby organizowano w tych czasach „Wysługi Pokoju”, mógłbym brać udział - śmieje się.

Przez tory kolejowe wjeżdżamy do centrum miasta, rozkopany rynek nie przypomina dawnej świetności, choć według zapewnień władz za dziesięć lat ma ponownie stać się oazą spokoju i piękna. - W latach trzydziestych ubiegłego stulecia mawiano z przeką-sem, że Orłowa to miasto „trzech wieczności” - wieczny ogień, wieczne błoto i wieczne zamknięte „rampy”. Metan znalazł sobie inne wyjście z podziemi, frekwencja na torach zmalała, a błoto, jak widać, zostało...

- podsumowuje zastany stan rze-czy pan Onderek.

- Orłowa była miastem ułożo-nym i przytulnym, wszystko było ta-kie zadbane, prze-jrzyste - wzdycha jego kolega.

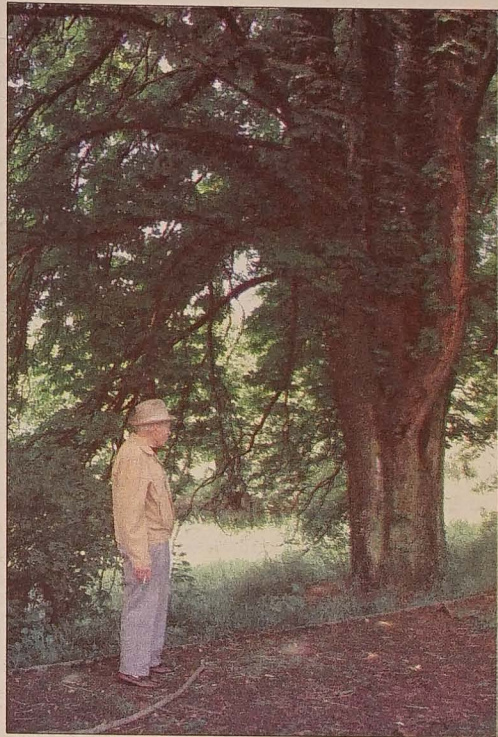
Wysiadamy. Wizja lokalna. - Przed laty prowa-dziła stąd linia tramwajowa łączą-ca Orłową z Bogu-minem. Nie ma po niej śladu, podob-nie jak po skle-pach Bata, Sładky Antoniček. Nie ma cukierni „U Kruš-ka”, gdzie można było posiedzieć zjadając słodkie „kremrole” czy lo-dy, nie ma sklepu „Neliba” z przyrzą-dami szkolnymi, ani szpitala, gdzie pracował MUDr Józef Bałon, też jeden z absolwen-tów naszego gim-nazjum - wspomi-na pan Słowik. Drugi z rozmówców uzupełnia: - Pamiętam jeszcze jedną cukiernię - „Bialek”. W soboty chodzi-liśmy tam z bursy na „skrojki” czyli odkrojone brzegi ciast. Za jedną koronę można było dostać pokaźny wore-cek tych pyszności. Znajdujemy za to drogerię „Marek” i wchodząc do środka dowiadujemy się, że prowadzi ją potomek dawnych właścicieli. Przy-najmniej jakiś znak ciągłości orłow-skich dziejów.

Przemierzamy się nieco dalej, skręcając w lewo, w stronę zielenia i ogrodami z domkami letniskowymi pokrytej przestrzeni, gdzie domyślać można się śladu chlubnej przeszłości polskiego szkolnictwa. Chwila niezdecydowania, może tu, może tam dalej. Zagłębiamy się w chaszczce i znajdujemy... stare rozłożyste kasztany. Tak, to one, to muszą być niemi świadkowie tamtych czasów. Ich wiek szacujemy na około sto lat. Znajdujemy też twarde, chyba betonowe podłoże czegoś, co panu Onderkowi kojarzy się z doskocznią umieszczoną w tej części boiska szkolnego. Nie ma kogo zapytać o potwierdzenie na-szych domysłów.

Przemierzamy jeszcze kawałek drogi. - Tam było drugie boisko, a z „rajczuli” jeździliśmy na nartach - moi rozmówcy cieszą się ze znalezi-ska, bo szkody górnicze nie tylko spo-wodowały zburzenie budynków, ale też nieodwracalnie zmieniły ukształ-towanie terenu. - Jeszcze przejeździe-my się w stronę dawnej bursy dla chłopców, też tam niczego nie ma oprócz krzaków i trawy, ale przy-najmniej przybliżyliśmy się do tego miejsca - proszą zgodnie. Bursa wywołuje w nich różne skojarzenia. Pan Słowik zapamiętał wojskową niemalże dyscyplinę, jaka tam pano-wała za jego czasów: - Obowiązywał ustalony rozkład dnia, poranne raporty, ogłoszenia, dyżurni kontro-lujący, czy wszyscy się uczą i należy-cie odrobić lekcje. Były też kary, a do szkoły musieliśmy chodzić para-mi. Dlatego raczej wołałem dojeź-dzać... - stwierdza z zadumą. - Za moich czasów, czyli kierownika Sta-nisława Motyki i zastępcy Jana Buria-na, już było luźniej. - dziwi się Win-centy Onderek.

Oglądając stare fotografie, wycinki prasowe, foldery ze zbiorów inicjato-ra wyprawy, znajdujemy pośród pamiątek m.in. zaproszenie na zaba-wę pożegnálną (komers) klasy 8 A z 1939 roku.

- Początkowo siedziałem w pier-wszej ławce z Danką Staniczówną, bo tak akurat wypadło. Po pewnym

Wincenty Onderek pamięta ten kasztan z lat gimnazjalnych.

Fot. AUTORKA

czasie jednak Tadek Tesarczyk popro-sił mnie, żebym się z nim zamienił. Danką była bardzo zdolna, jako jedyna miała jedynkę z polskiego u profesora Niemca, a poza tym nosiła smaczne kanapki na drugie śniada-nie, którymi chętnie się później z Tad-kiem dzieliła. Jej mama cieszyła się, że córka z takim apetytem wszystko zjada, a tymczasem „swaczynki” zni-kały w cudzym żołądku! Danką stud-iowała później medycynę w Ołomuńcu. Mieliśmy w klasie czterech lekarzy - jeszcze doktora Rozmanita, Oskara Firuta i Bronka Buławę.

- My mieliśmy za to w klasie córke dyrektora Feliksa. Dobra z niej była koleżanka - chwali pan Słowik i wspomina: - Byłem kapitanem druży-ny siatkarki i raz, broniąc swego (cho-dziło o wygrany turniej i wyjazd do Polski), podpadłem profesorowi Zieli-nie. Rozsierdził się do tego stopnia, że wrzasnął: „Kiedy mówisz, to milcz!” Najmilej wspominał profesorowa Badu-rę, geografa, prof. Dzika i Włosoka przezwane „Drzistek”. Uczyl nas łaciny...

- Przypomina mi się inne wyda-rzenie - uśmiecha się drugi rozmów-ca. - Chodził z nami niewielki wzros-ta Antek Kamiński. Kiedy nastąpiła zmiana gospodarza klasy, nowy profes-or zwrócił się do niego (siedział w pierwszej ławie), a on posłusznie wstał, ale że był taki mały, profesoro-wi wydawało się, że nadal siedzi i rozniewał się: „Kiedy do ciebie mówię to wstań!” - „Przecież stoje...” klasa ryknęła śmiechem. Wiele jest takich humorystycznych wspom-nień... Jeszcze to z profesorem „Zor-żem” ks. Jerzym Juroszkiem mi się akurat przypominało: Pod koniec każdej lekcji francuskiego sprawdzał naszą znajomość słówek. Przechad-zał się między ławkami i wskazywał na różne przedmioty, a my chórłalnie mówiliśmy co to jest. Kiedy zabrakło rzeczy w zasięgu wzroku, sięgał do kieszeni. Raz wyciągnął śnieżnobiałą chusteczkę i zadał sakramentalne pytanie „Quest que ceci?”, a klasa zagrzmięła z uciechą z młodzień-czych płuc „Cest le torchon” (to jest szmata). Książd profesor uśmiechnął się z pobłażaniem.

Trzeba było wracać. Kiedy samo-chód zmierzał z powrotem w stronę Cieszyny, starsi panowie licytowali się znajomością łacińskich cytatów i francuskich powiedzonek. Sprawia-ło im to sztabacką radość. A pozosta-wione z tyłu stare kasztany szumiały tajemniczą melodią przeszłości Pol-skiego Gimnazjum im. Juliusza Sło-wackiego.

BARBARA GLAC

U nich nie kak u nas... (?)

CZĘŚĆ 17.

PODRÓŻ ZE STOLICY GÓRALIJE DO STOLICY IMPERIUM

Zachodnia cywilizacja ma konsystencję powietrza. Wedrże się wszędzie. W czasie, gdy w byłych satelitach sowieckich zadawała się ona wypierając elementy kultury rodzimej, w Rosji zapuszcza korzenie obok korzeni kultury narodowej. Na glebie rosyjskiej „stare” sąsiaduje z „nowym”.

Idea etnocentryzmu rosyjskiego, ze swym podziałem na „swoich” i „obcych” sprzyja pokojowemu współistnieniu McDonaldów oraz Stolorów¹⁾. W drodze na Białoruskiej wokzal, przy ulicy Twer-skiej, swą ostatnią wieczerzę, obiad czy śniadanie spożyć może zarówno wybredny i rozrzućny „nowy Rosjanin”, jak i bomż o wyjąłowym podniebieniu i dzurawej kieszeni. O żadnym przygodzie turyście nie wspominając.

Kolo restauracji ormiańskiej przeknęłam sline na myśl o ich koniaku, przy gruzińskiej - o grzybowej zupie, przy francuskiej rzesze głodujących dzieci w McDonalds czy zamkniętą i stanę-łam w kolejce w Stolorowej nr. 5. Było tanio (20 rubli za pierogów z serem i herbatę), narodowo (gatunkowy pierogów - zabrakło tylko tzw. „ruskich”, ale bowiem - podobnie jak „ryba po grecku” - istnieje tylko w Polsce; herbata - z samowara), smacznie (prosto, ale bez chemicznych „ulepszaczy” piekła - z Zachodu rodem) i barwnie (od mysich dziur i obitych naczyń uwagę odwracały kolorowe baloni-ki i ogromne sztuczne kwiaty).

Plastikową florą upiększono też wszystkie wagony pociągów relacji Moskwa - Mińsk. Odszukałam swój i swoje miejsce - koło Dymitrija, białoruskiego ruso-foba. Nie pozwolił mi zasnąć, ni poznęgać się ze sto-licą proletariatu wszystkich krajów.

Zanim maszyna ruszyła po szerokich rosyjskich szynach ospale, „lokaj burżuazji”²⁾ z białoruskim paszportem i „kulaczka”³⁾ z czeskim znaleźli współ-ny minowownik, język (oczywiście - Wielkiego Brata) i temat (Rosja).

Naszymu dialogowi, godnemu uwagi Freuda i Elia-de, przyszliwali się współpasażerowie: „Ruso-scep-tycy”, „Ruso-entuzjaści” oraz sami przedstawiciele „Wielkiego Narodu”. Dymitrij ze swą swiata rusofo-bów już pod Borodino górował, acz „nasi” walczyli z

„nim” miniej się zacięciem.

W tymczasem gdy do rozmowy wtrącali się coraz to

nowi innorodcy (Polacy, Ukraińcy a nawet Tatar Krymski), Rosjanie z minami „my swoje wiemy” ni-czym augurowie spoglądali na siebie porozumie-wawczo, a na nas zaś spode łba (na burżujów z góry patrz).

Każde mocarstwo wzbudza skrajne emocje - pozy-tywne bądź negatywne: od fascynacji po strach. Rosja, w odróżnieniu od innych supermocarstw, nie ukrywa swych instynktów imperialnych (co czują na Kaukazie i widzą na Zachodzie) i poczucia wyjątko-wości, co tym bardziej podnieca: zarówno „ich” - Ros-jan, jak i „nas” - resztę świata, rusofilów i rusofobów.

Jeden z „wiedzących swoje” gorączkowe dygresje niewtajemniczonych na temat łamania praw człowie-ka w Rosji przerwał donośnym tenorem: - Dawaj za nas, dawaj za was, i za Sibir i za Kawkaz!

Wypili. Ci z Kaukazu z tymi z Krymu. I jeszcze raz. Rusofobi z Rosjanami, „swoi” z „obcymi”. Rosji prze-cież i tak rozumem nie sposób objąć (Tutczew⁴⁾), w każdym razie bez wódki nie rozbieriosz (Wysoc-kij⁵⁾). Do samego Mińska rozbieriali więc z wódką - przytępiając rozum, potęgując emocje i zawodząc chóralnie: - Dawaj za żyzn, dawaj brat do konca, dawaj za tiech, kto doma złiot tiebja...

A było kogo zdrowie pić - peron w Mińsku roił się od oczekujących. Nie mnie, jeszcze. Dymitrij posta-wił mój bagaż na peron z napisem Brześć i pod rękę z żoną poszedł w siną, białoruską dal.

AGATA SZCZUKA

1) „Stolorowa” - dziedzictwo (nie mylić z „przeżytkiem”) komunizmu. Punkt gastronomiczny urządzony w stylu socrea-listycznym (porównaj lokale z filmów: „Żena za pultem”, „Miś”), serwujący specjalja kuchni domowej. Jedną Stolorow-ą od drugiej różni różnia się - podobnie jak poszczególne stacje kolejowe na Syberii - nie po nazwach a numerkach...

2) „lokaj burżuazji” - bolszewickie określenie przedstawi-cieli inteligencji. Dymitrij był (i chyba nadal jest) nauczycielem.

3) „kulak” - w języku propagandy bolszewickiej nie tylko właściciel gospodarstwa rolnego, lecz i przeciwnik postępu i polityczny wróg partii komunistycznej oraz nieposiadający niczego „biedniak”, sprzeciwiający się kolektywizacji. W ramach gimnastyki intelektualnej czytelnik zachęcony jest do odgadnięcia, za jakiego „kulaka” autorka się uważa.

4) Tutczew Fiodor (1803-73), poeta, dyplomata, myśliciel, był pod wpływem idei słowiańskich

5) Wysocki Władimir (1938-80), pieśniarz, poeta, aktor, wykonawca ekspresyjnych ballad, wyrażających tęsknotę za prawdą i wolnością.

Telewizja

SOBOTA 19 CZERWCA

■ TVP 1

6.30 Rok w ogrodzie (mag.) 7.00 Agrolinia 8.00 Wiadomości 8.15 Lekcja flamenco Podróżnik (mag.) 8.35 Ziarno (dla dzieci) 8.40 Hip-hop i kultura! (reportaż) 9.00 Puma przygody Flippera 4 (s.) 9.45 Timon i Pumbaa (s. anim.) 10.10 Zorro (s.) 11.00 Kolejka - lista przebojów (mag.) 11.25 Słoneczny patrol (s.) 12.10 Miliard w rozumie (teleturniej) 12.35 Oblicza lasu (reportaż) 13.00 Wiadomości 13.10 Co pani na to? (pr. public.) 13.35 Koty i ludzie (film dok.) 14.05 Dziesiąte królestwo (s.) 15.00 Superliga LA - Bydgoszcz 2004 17.00 Teleexpress 17.20 Sportowy Express 17.25 Gość Jedyński 17.35 Lokatorzy (s.) 18.05 Bao-bab, czyli zielono mi (s.) 18.35 Jaka to melodia? (quiz muz.) 19.05 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Mistrzostwa Europy (mecz Holandia - Czechy) 23.00 Armia Boga 3: Prorocтво (film USA) 0.25 Judy Garland - W blasku i cieniu (film USA) 1.55 Objawione przeznaczenie (film USA).

■ TVP 2

7.05 Echa tygodnia 7.35 Spróbujmy razem (mag.) 8.00 Matki, żony i kochanki (s.) 8.50 Sprawa pułkownika Kuklińskiego (film dok.) 9.45 Mistrzostwa Europy Euro 2004 11.30 Piękniejsza Polska (mag.) 11.50 Dom (s.) 13.30 Ostoja (mag.) 14.00 Familada (teleturniej) 14.30 Złotopolscy (s.) 15.00 Galicyjski bal (koncert) 16.00 Na dobre i na złe (s.) 16.55 Tygodnik Moralnego Niepokoju (pr. rozryw.) 17.30 Mistrzostwa Europy (mecz Łotwa - Niemcy) 20.15 Festiwal Obrazów Weselnych - Węgrów 2004 (pr. artyst.) 21.50 Słowo na niedzielę 22.00 Panorama 22.20 Sport telegram 22.40 Wioska przeklętych (film USA) 0.15 Mo Better Blues (film USA).

■ TV KATOWICE

6.50 Mały pingwin Pik-Pok (s. anim.) 7.00 Maurycy i Hawranek (s. anim.) 7.15 Wyprawa profesora Gąbki (s. anim.) 7.45 Aktualności 8.00 Z życia Kościoła (mag.) 8.45 Palce lizać (mag.) 9.00 Świat (mag.) 9.45 W kogo ja się wrodziłem (film pol.) 10.45 Uroczysko (reportaż) 11.00 Bądź zdrow! (mag.) 11.45 Magazyn kulturalny 12.10 Europejska Liga 12.45 Liga Światowa Siatkówek mecz Polska - Japonia 15.00 Jej portret (film dok.) 15.45 Megazyne (mag.) 16.15 Aktualności 16.45 Kapitan Sowa na tropie (s.) 17.15 Wielokulturowy Festiwal 'Galicia' 17.35 Świat (mag.) 18.00 Aktualności 18.20 Wiadomości sportowe 18.35 Regiony kultury (mag.) 18.50 Kariera Nikodema Dyzmy (s.) 19.45 Podwodna Polska (rep.) 20.10 MP oldbojów (siatkówka) 20.50 Przegląd gospodarczy (mag.) 21.20 Książka tygodnia (mag.) 21.45 Aktualności 22.00 Sobotni magazyn sportowy 23.05 Ekstradysta 3 (s.).

■ POLSAT

6.00 Poplita 7.00 Twój lekarz (mag.) 7.15 Wystarczy chcieć (mag.) 7.30 Domowa kawiarenka (mag.) 8.00 Edd, Eddy (s. anim.) 8.25 Yu-gi-oh (s. anim.) 8.55 Hugo (dla dzieci) 9.25 Mop Man (mag. muz.) 10.10 Miernoty (mag. film.) 10.15 Auto Świat (mag.) 10.45 Samo życie (s.) 13.30 Pensjonat Pod Różą (s.) 14.30 Domowa kawiarenka (mag.) 15.00 Gwiazdy i odjazdy (widowisko) 15.45 Informacje 16.05 Interwencja (mag.) 16.30 Niezakazane reklamy (pr. rozryw.) 17.00 Top Trendy Eliminacje (pr. muz.) 17.30 Awantura o kasę (teleturniej) 18.30 Informacje 19.00 Rosyjska ruletka (teleturniej) 20.00 Top 10 2003 (koncert) 20.20 Dziupka Cezara (s.) 22.45 Top 10 (koncert) 23.45 Podstępne prawo (film USA) 1.40 Reebok Hip-Hop.

■ TVC 1

5.00 Párování (s.) 5.30 Cztery z Nowego Yorku 6.00 Strefa smutku i nadziei 6.50 Mechanika popularna dla dzieci II (s. dok.) 7.15 Listy od Feliksa (s.) 7.25 Ulica Sezamkowa II (s.) 7.55 Długa podróż do domu (s. anim.) 8.20 Oliver Beene I (s.) 8.40 Jaś i Małgosia (bajka) 10.10 Wszelka sława... (dok.) 10.40 Tydzień w regionach 11.05 Nasza wieś (mag.) 11.25 Klub przyjaciół muzyki dętej 12.05 W jaki sposób... z J. Bohdalową 12.30 Potomkowie sławnych. J. Hašek 13.00 Szczęście domowe 13.35 Mieszkanie to zabawa 13.55 Moda - Ekstrawagancja - Maniery 14.20 Muza (film USA) 15.55 Oczarowanie IV (s.) 16.50 Uśmiechy J. Langmajera 17.30 Adresat TVC 17.45 Etykieta 18.00 Wiadomości 18.05 Prognoza pogody 18.10 Ostatnie słowo (bajka) 18.57 Losowanie 10 szczęśliwych 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 20.00 Parę słów (prog.roz.) 20.45 Naga broń (film USA)

22.10 Wiadomości 22.15 Bramki, punkty, sekundy 22.25 Jak upolować mężczyznę, czyli sex w wielkim mieście IV (s.) 22.55 Losowanie 10 szczęśliwych 23.05 Biały labirynt (film) 1.00 Star Trek II (s.) 1.50 Szwagier Drakuli (s.) 2.10 Sportowcy świata: British Open 2003 - golf 3.10 Nieznajomość prawa nie usprawiedliwia 3.25 Folk-motivy 4.05 Możliwości.

■ TVC 2

5.00 Kolory życia 6.00 Diagnosta 6.20 Wiadomości TVS 6.40 Wiadomości regionalne 7.55 Panorama 8.30 Wielki wóz 9.00 Blok kursów jez. 10.10 Klucz (mag. dla osób niepełnosprawnych) 10.45 Rodzina Adamów II (film USA) 12.20 Zimowa bajka (film czes.) 13.00 Romeo i Julia pod koniec listopada (film czes.) 14.30 Świat filmu: Muzyka srebrnego ekranu (s. dok.) 15.20 Ahoj, Ostrawa! (koncert) 16.20 Sportowcy świata: British Open 2003 - golf 17.15 Magazyn EURA 2004 17.45 ME w piłce nożnej (mecz Łotwa - Niemcy) 20.00 Dusza Europy 20.30 ME w piłce nożnej (mecz Holandia - Czechy) 23.05 Noc z Andełem 0.35 Wielka muzyka nocna I 1.10 Jak upolować mężczyznę... IV (s.) 1.40 Wielka muzyka nocna II 4.00 Teleturniej: pieski Jany Vodňanského 4.50 Grotecki: Charlie Chaplin 5.05 Mała muzyka poranna 5.30 Naga broń (film USA).

■ NOVA

6.00 Teletubisie (s. anim.) 6.25 Pokemon (s. anim.) 6.55 Pod banderą Neptuna (s. anim.) 7.25 Cudowny świat Walta Disneya 8.20 Pasadena (s.) 9.15 ESO (agent przebojów) 10.25 Sue Thomas: Lista FBI (s.) 11.20 Złoty (mag.) 12.00 Dźwięki do TV Nova 12.30 Wielki bal uchem igielnym (film czes.) 14.05 Tajemnica mojego sukcesu (film USA) 16.05 Panoptikum Ivana Mládka 16.35 Profesjonalisci (s.) 17.35 Prognoza pogody 17.45 Columbus (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Kamełak (film czes.) 22.05 Nagi instykt (film USA) 0.35 Puszek (erot. talk show) 1.15 Kobiety jego życia (film fr.) 2.45 Nova shopping 3.15 Dźwięki do TV Nova 3.40 Złoty 4.25 Wielki bal uchem igielnym.

■ PRIMA

8.00 NHL Power Week 8.40 Salon samochodowy 9.20 Perry Mason (s.) 11.00 Julia Lescaut III (s.) 12.45 h.i.t. (lista przebojów) 13.45 Szarż (film USA) 15.40 Prima TV 15.55 Derrick (s.) 17.05 Panowie, zabijem Einsteina (film czes.) 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Bugs Bunny i przyjaciele (s. anim.) 19.55 Sprawa dla dwóch (s.) 21.10 Jak poeci tracą zmysły (film czes.) 23.05 9 i pół tygodnia (film USA) 1.20 kolejne miejskie historyjki 1/2 (film USA-kan.) 2.50 Świat według Bundych (s.) 3.15-kanie.

NIEDZIELA 20 CZERWCA

■ TVP 1

6.00 Pielniamy marzenia (mag.) 6.30 Zmienił (s.) 7.30 Przedzaskandania (s. dok.) 7.55 Słoneczna włócznia (s.) 8.25 Nowe przygody Flippera 4 (s.) 9.10 Talent za talent (dla młodych) 9.35 Wielki Talent małych sportowców (mag.) 9.45 Gamebox (mag.) 10.15 Rozwód nie będzie (film pol.) 12.00 Anioł Pański (transmisja) 12.15 Książki na wiosnę (mag.) 12.25 Tydzień (mag.) 13.00 Wiadomości 13.10 Kochamy polskie seriale (teleturniej) 13.40 Przygody młodego Indiany Jonesa (film USA) 15.15 J.A.G. - Wojskowe Biuro Śledcze (s.) 16.00 Superliga LA (Bydgoszcz 2004) 17.15 Teleexpress 17.35 Superliga LA (Bydgoszcz 2004) 18.35 Jaka to melodia? (quiz muz.) 19.00 Wieczorynka (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.05 Cała Polska czyta dzieciom 20.15 Miłość puka do drzwi (film kanad.) 21.50 Opole 2004 (przeboje non stop) 22.55 Mistrzostwa Europy (mecz Hiszpania - Portugalia lub Rosja - Grecja) 1.10 Taki portret (koncert).

■ TVP 2

7.30 Tajemnice wiklinowej zatoki (s. anim.) 7.50 Słowo na niedzielę 8.00 Matki, żony i kochanki (s.) 8.45 Śpiewanie na kranie (teleturniej) 9.00 Smak Europy (pr. public.) 9.30 Dzika przyszłość (s. dok.) 10.00 Mistrzostwa Europy Euro 2004 11.30 Norman Davies - rozmowy o naszej Europie 11.50 Smak Europy (pr. public.) 12.05 W rytmie rock'n'rolla (film USA) 13.30 Smak Europy (pr. public.) 14.00 Familada (teleturniej) 14.30 Złotopolscy (s.) 15.00 Szansa na sukces (pr. rozryw.) 16.00 Na dobre i na złe (s.) 16.55 Święta wojna (s.) 17.20 Smak Europy (pr. public.) 17.30 7 dni świat (pr. public.) 18.00 Program lokalny 18.10 Panorama 19.05 Gorący temat (s.) 20.10 Mistrzostwa (mecz Rosja - Grecja lub Hiszpania - Portugalia) 23.00 Panorama 23.20 Sport telegram 23.35 Redaktor (film dok.).

■ TV KATOWICE

6.50 Mały pingwin Pik-Pok (s. anim.) 7.00 Maurycy i Hawranek (s. anim.) 7.15 Wyprawa profesora Gąbki (s. anim.) 7.25 Książka dla dzieci (mag.) 7.45 Aktualności 8.00 Koncert życzeń 8.45 Zaołanie (mag.) 9.00 Teleplotki (mag.) 9.45 Pogranicze w ogniu (s.) 10.45 Wianki 2004 (relacja z koncertu) 11.45 Z Waleśa na rybach (mag.) 12.00 Tele motor sport (mag.) 12.45 Z życia Kościoła (mag.) 13.10 Ale kino (mag.) 13.35 Pod górę (bajka) 14.00 Klub globtrotera 14.35 Taka była telewizja (s.) 15.45 Speed (mag.) 16.15 Aktualności 16.45 Muzyka - łączy pokolenia! (mag.) 17.35 Teleplotki (mag.) 18.00 Aktualności 18.20 Wiadomości sportowe 18.35 Regiony kultury (mag.) 18.50 Kariera Nikodema Dyzmy (s.) 19.45 Międzynarodowe zawody (jedździectwo) 20.45 Studio pogody 20.55 Od niedzieli do niedzieli (pr. public.) 21.20 Wielokulturowy Festiwal 'Galicia' 21.45 Aktualności 22.00 Niedzielną magazyn sportowy 23.05 Panny z Wilka (film pol.).

■ POLSAT

6.00 Mop Man (mag.) 6.40 Auto Świat (mag.) 7.10 Magazyn redakcji programów religijnych 7.40 Casper (s. anim.) 8.10 Przygody Jackie Chana (s. anim.) 8.40 Hugo (dla dzieci) 9.10 Poplita (pr. muz.) 10.10 Słoneczny patrol (s.) 11.05 Książę z Central Parku (film USA) 13.15 Trzej muskietierowie (film hiszp.) 15.30 Fundacja Polsat 15.45 Informacje 16.05 Interwencja (mag.) 16.30 Czarny pies czy biały kot? (talk show) 17.30 Awantura o kasę (teleturniej) 18.35 Informacje 19.00 Rosyjska ruletka (teleturniej) 20.00 Pensjonat Pod Różą (s.) 21.00 Fala zbrodni (s.) 22.05 Kuba Wojewódzki (talk show) 23.05 Raport specjalny (reportaż) 23.35 Rodzinstwo (talk show) 0.35 Ekstraliga - żużel (mecz Włókniarz Częstochowa - ZKŻ Zielona Góra).

■ TVC 1

5.00 Star Trek II (s.) 5.55 Młyn na końcu drogi 6.40 Świat rekordów Guinnessa 7.05 Długa podróż do domu (s. anim.) 7.30 Zestaw bajkowy Edka 9.30 Wędrująca kamera (s. dok.) 10.00 Obiekty 10.25 Kalendarium 10.40 Nieznajomość prawa nie usprawiedliwia (mag.) 10.55 Panoptikum miasta Pragi (s.) 12.00 Wiadomości 12.05 Prognoza pogody 12.10 Bez ogródek (mag.) 12.40 Skarby świata 12.55 Mistrzowie czeskiego filmu animowanego (s. dok.) 13.50 Czarodziejskie pierścienie (bajka) 14.55 Królestwo dzikiej natury (s. dok.) 15.25 Serce bije w operetce (prog. muz.) 16.00 Naszyjnik (s.) 16.55 W poszukiwaniu zaginionego czasu (s. dok.) 17.15 Gdzie się podziałła ta stara piosenka (pr. muz.) 17.50 Słowo światacze publicysty Petra Anderlega 18.00 Wiadomości 18.05 Prognoza pogody 18.10 Everwood II (s.) 18.57 Losowanie 10 szczęśliwych 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 19.55 Filmowes 20.40 Podwójna Rola (s. anim.) 21.00 Pytania i Odpowiedzi 22.25 Wiadomości 22.30 Bramki, punkty, sekundy 22.40 Losowanie Sportki 22.50 Na to się nie usłowa (film niem.) 0.15 Losowanie 10 szczęśliwych 0.20 Szpital Presidio (s.) 1.00 Koncert Raya Charlesa 2.05 Studio Kroměříž 2.40 Nieznajomość prawa nie usprawiedliwia 2.55 Podrózomania 3.20 Koncert Hany Zagorowej 4.00 Nasza wieś 4.20 Klub przyjaciół muzyki dętej.

■ TVC 2

6.50 Wiadomości TVS 7.05 Słowo święte dziennikarza J. Stětiny 7.10 Teleshopping 7.20 Pod pokrywką 7.35 Diagnoza 7.55 Panorama 8.30 Kolory życia 9.30 Negacja rzeczywistości (dok.) 10.20 Współzależność i narodowości na Słowacji (s. dok.) 10.50 Łódzie, które tworzyły historię (s. dok.) 11.35 Czeskie ślady w rzeszy roślin Ameryki Łacińskiej (s. dok.) 11.55 Czeskie galerie i muzea (s. dok.) 12.05 Agencja Puzzle (film czes.) 13.25 Pod prąd (mag. chrześcijański) 14.05 Magazyn EURO 2004 14.30 Studio sport (wyciągi hipiczne, kanistołka) 17.10 Wojna o guziki (film fr.) 18.45 Między biegunami (reportaż) 19.10 Euronews 19.55 Ostatnia puszka (dok.) 20.30 ME w piłce nożnej (Hiszpania - Portugalia) 22.45 Portret Vladimíra Šmídera 22.55 ME w piłce nożnej (Rosja - Grecja) 0.40 Śmierć telnia proste (film USA) 2.15 Pytania Václava Moravca 2.55 Folk-motivy 3.35 Adresat TVC 3.55 Odrobina szafanu z archiwum telewizji.

■ NOVA

6.25 Teletubisie (s. anim.) 6.55 Pokemon (s. anim.) 7.20 Digimon II (s. anim.) 7.50 Pod banderą Neptuna (s. anim.) 8.20 Cudowny świat Walta Disneya 9.10 Kawał świata (s. dok.) 10.15 Powrót do Edenu (s.) 11.10 Renegat (s.) 12.00 Siódemka (pr. public.) 13.00 Rady ptaka Loskutaka (mag.) 13.45 Parta hic (film czes.) 15.45 Ciężkie czasy (film USA) 17.25 Prognoza pogody 17.35 Gargantua (film USA) 19.20 T-Mobile Renta 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Czechy poszukują SuperStar (pr. rozryw.) 21.40 Odlamki (mag.) 22.05 Tele 12 22.45 Czechy poszukują SuperStar 23.10 Koszmar minionej lata (film USA) 1.00 Granice wytrzymałości VI (s.) 1.40 Novashopping 2.10 Siódemka 3.10 Odlamki 3.30 Karuzela (s. anim.) 4.15 Doktor z gór IV (s.) 5.00 Teletubisie (s. anim.).

public.) 13.00 Rady ptaka Loskutaka (mag.) 13.45 Parta hic (film czes.) 15.45 Ciężkie czasy (film USA) 17.25 Prognoza pogody 17.35 Gargantua (film USA) 19.20 T-Mobile Renta 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Czechy poszukują SuperStar (pr. rozryw.) 21.40 Odlamki (mag.) 22.05 Tele 12 22.45 Czechy poszukują SuperStar 23.10 Koszmar minionej lata (film USA) 1.00 Granice wytrzymałości VI (s.) 1.40 Novashopping 2.10 Siódemka 3.10 Odlamki 3.30 Karuzela (s. anim.) 4.15 Doktor z gór IV (s.) 5.00 Teletubisie (s. anim.).

■ PRIMA

8.00 Wizje wojny (s. dok.) 9.00 Świat 2004 (mag.) 9.35 Kiedy Burian bujał (film czes.) 11.15 Niedzielny Receptariusz (mag.) 12.00 Dynastia Nowaków (s.) 13.00 Niedzielną partia (pr. public.) 13.45 Podróż na zachód (film USA) 15.50 Kierowca (film USA) 17.35 Formula show 17.40 Prima strzał 18.25 Prognoza pogody 18.30 Wiadomości 18.45 Grand Prix USA - MS formule 1 20.55 Nikt nie jest doskonały (pr. rozryw.) 21.55 Niemy świadek (film kan. USA) 23.40 Ściana strachu (film USA) 1.30 Z archiwum X (s.) 2.15 Niedzielną partia 2.55 Świat według Bundych (s.) 3.20 Niedzielny Receptariusz.

PONIEDZIAŁEK 21 CZERWCA

■ TVP 1

6.50 Jak wychować tatę (s. dok.) 7.10 Marzenia do spełnienia (s.) 8.00 Wiadomości 8.15 Moda na sukces (s.) 8.35 Łatek (s. anim.) 9.05 Budzik (dla dzieci) 9.30 Papirus (s. anim.) 9.55 Małe miściska (dla dzieci) 10.25 Super Rupert (s.) 10.50 W czysy toalety (mag.) 11.10 ZUS radzi (mag.) 11.25 Powrót bobra (film dok.) 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes (mag.) 12.20 Bez pardonu (s.) 13.10 Gładiatorzy drugiej wojny światowej (s. dok.) 14.05 Plebania (s.) 15.00 Wiadomości 15.10 Oblicza lasu (reportaż) 15.30 Klan (s.) 16.25 Moda na sukces (s.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Gość Jedyński 17.30 Lokatorzy (s.) 18.00 Echa stadionów 18.30 Historie olimpijskie: Homo Pollert (film dok.) 18.40 Wyszysz o kims? - Wybierz teledysk! 19.00 Myszki (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.15 Cała Polska czyta dzieciom 20.20 Mistrzostwa Europy (mecz Szwajcaria - Francja lub Chorwacja - Anglia) 23.00 Monitor Wiadomości 23.10 Biznes perspektywy (mag.) 23.20 Byłe nie utonąć (film norweski).

■ TVP 2

7.00 10 minut tylko dla siebie (mag.) 7.10 Lato bez granic (mag.) 8.00 Na dobre i na złe (s.) 8.55 Lato bez granic (mag.) 10.00 Mistrzostwa Europy Euro 2004 12.00 Ostoja (mag.) 12.25 Poznać ich po... (reportaż) 13.00 Panorama 13.15 Maggie (s.) 13.40 Euro-Quiz (teleturniej) 14.05 Cybertrapienie (film dok.) 14.35 Złotopolscy (s.) 15.25 Podróż kulinarne Roberta Makłowicza (mag.) 16.00 Panorama 16.25 Na zdrowie - Jagielski (talk show) 17.05 Święta wojna (s.) 18.30 Panorama 19.00 M jak miłość (s.) 20.40 Prognoza pogody na wakacje 20.45 Kariery i idole (talk show) 21.40 Przystanek pracy (mag.) 22.00 Panorama 22.20 Sport telegram 22.35 997 (mag.) 23.05 Mistrzostwa Europy (mecz Szwajcaria - Francja lub Chorwacja - Anglia).

■ TV KATOWICE

6.50 Przegląd gospodarczy (mag.) 7.45 Aktualności 8.00 Z krukiem w herbie (mag.) 8.45 Gość dnia 9.00 Podstawy gry na perkusji 9.15 Gitarowe ABC 9.40 Rodzina Hartów na Dzikim Zachodzie (s.) 10.45 Idąc na ratunek (reportaż) 11.15 Gość dnia 11.45 Bytym dla Europy 12.35 Katakizmy w starożytności (s. dok.) 13.50 Agrobiznes (mag.) 14.00 Od niedzieli do niedzieli (pr. public.) 14.45 ZUS radzi 15.00 Awantura o Basję (s.) 15.45 Gramy dla Was 16.00 Z krukiem w herbie (mag.) 16.15 Aktualności 16.45 Rozmowa dnia (pr. public.) 17.00 Przegląd gospodarczy (mag.) 17.50 Wizytówki 18.00 Aktualności 18.20 Wiadomości sportowe 18.30 Kurier kulturalny 18.45 Sport w TV Katowice 19.45 Rozmowa dnia (pr. public.) 20.00 Relacja z wręczenia Nagrody Gospodarczej Prezydenta RP 20.55 Echa dnia (pr. public.) 21.15 Eurotel (mag.) 21.30 Kurier gospodarczy 21.45 Aktualności 21.55 Wiadomości sportowe 22.00 Porozumiewajmy (pr. public.) 22.15 Wielokulturowy Festiwal 'Galicia' 22.45 Kurier sportowy 23.05 W krzywym zwierciadle wyobraźni (film franc.) 0.35 WuWuA (pr. muz.).

■ POLSAT

6.45 TV Market (mag.) 7.00 Przygody Jackie Chana (s. anim.) 7.30 Benny Hill (pr. rozryw.) 8.00 Niezakazane reklamy (pr. rozryw.) 8.30 Top Trendy Eliminacje (pr. rozryw.) 8.55 Bar (pr. rozryw.) 9.25 Przybyz

(s.) 10.20 Bar (pr. rozryw.) 13.15 Mistrzostwa Europy (mecz Rosja - Grecja lub Hiszpania - Portugalia) 14.45 Czy warto być? (s. anim.) 15.45 Informacje 16.10 Exclusionary (s. anim.) 17.35 Gargantua (film USA) 19.20 T-Mobile Renta 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Czechy poszukują SuperStar (pr. rozryw.) 21.40 Odlamki (mag.) 22.05 Tele 12 22.45 Czechy poszukują SuperStar 23.10 Koszmar minionej lata (film USA) 1.00 Granice wytrzymałości VI (s.) 1.40 Novashopping 2.10 Siódemka 3.10 Odlamki 3.30 Karuzela (s. anim.) 4.15 Doktor z gór IV (s.) 5.00 Teletubisie (s. anim.).

■ TVC 1

5.05 Adresat TVC 5.25 Bogowie w bieli 5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Ulica Światła kowa II 9.00 Powrót Arabeli (s.) 10.45 Wiadomości 10.55 Chłapaj (s.) 11.00 Teletubisie 11.15 Film o filmie 12.00 Wiadomości 12.30 Mistrzostwa Europy (mecz Holandia - Czechy) 13.30 Panna z Wilka (film pol.) 13.45 Podróż na zachód (film USA) 15.50 Kierowca (film USA) 17.35 Formula show 17.40 Prima strzał 18.25 Prognoza pogody 18.30 Wiadomości 18.45 Grand Prix USA - MS formule 1 20.55 Nikt nie jest doskonały (pr. rozryw.) 21.55 Niemy świadek (film kan. USA) 23.40 Ściana strachu (film USA) 1.30 Z archiwum X (s.) 2.15 Niedzielną partia 2.55 Świat według Bundych (s.) 3.20 Niedzielny Receptariusz.

■ TVC 2

5.05 Między biegunami 6.15 Pytania i Odpowiedzi 6.40 Moravca 6.55 Bez ogródek 6.40 Wiadomości TVS 7.00 Cwiczenie z TVC 7.10 Życiorys krasnala 7.55 Panorama 8.30 Geografia świata (s. dok.) 8.40 Mój świat 8.55 Dzień dobry z TVC 9.00 Dzień dobry z TVC 9.15 Dzień dobry z TVC 9.30 Dzień dobry z TVC 9.45 Dzień dobry z TVC 9.55 Dzień dobry z TVC 10.00 Dzień dobry z TVC 10.15 Dzień dobry z TVC 10.30 Dzień dobry z TVC 10.45 Dzień dobry z TVC 10.55 Dzień dobry z TVC 11.00 Dzień dobry z TVC 11.15 AZ-kwiz (teleturniej) 11.30 Dzień dobry z TVC 11.45 Dzień dobry z TVC 11.55 Dzień dobry z TVC 12.00 Dzień dobry z TVC 12.15 Dzień dobry z TVC 12.30 Dzień dobry z TVC 12.45 Dzień dobry z TVC 12.55 Dzień dobry z TVC 13.00 Dzień dobry z TVC 13.15 Dzień dobry z TVC 13.30 Dzień dobry z TVC 13.45 Dzień dobry z TVC 13.55 Dzień dobry z TVC 14.00 Dzień dobry z TVC 14.15 Dzień dobry z TVC 14.30 Dzień dobry z TVC 14.45 Dzień dobry z TVC 14.55 Dzień dobry z TVC 15.00 Dzień dobry z TVC 15.15 Dzień dobry z TVC 15.30 Dzień dobry z TVC 15.45 Dzień dobry z TVC 15.55 Dzień dobry z TVC 16.00 Dzień dobry z TVC 16.15 Dzień dobry z TVC 16.30 Dzień dobry z TVC 16.45 Dzień dobry z TVC 16.55 Dzień dobry z TVC 17.00 Dzień dobry z TVC 17.15 Dzień dobry z TVC 17.30 Dzień dobry z TVC 17.45 Dzień dobry z TVC 17.55 Dzień dobry z TVC 18.00 Dzień dobry z TVC 18.15 Dzień dobry z TVC 18.30 Dzień dobry z TVC 18.45 Dzień dobry z TVC 18.55 Dzień dobry z TVC 19.00 Dzień dobry z TVC 19.15 Dzień dobry z TVC 19.30 Dzień dobry z TVC 19.45 Dzień dobry z TVC 19.55 Dzień dobry z TVC 20.00 Dzień dobry z TVC 20.15 Dzień dobry z TVC 20.30 Dzień dobry z TVC 20.45 Dzień dobry z TVC 20.55 Dzień dobry z TVC 21.00 Dzień dobry z TVC 21.15 Dzień dobry z TVC 21.30 Dzień dobry z TVC 21.45 Dzień dobry z TVC 21.55 Dzień dobry z TVC 22.00 Dzień dobry z TVC 22.15 Dzień dobry z TVC 22.30 Dzień dobry z TVC 22.45 Dzień dobry z TVC 22.55 Dzień dobry z TVC 23.00 Dzień dobry z TVC 23.15 Dzień dobry z TVC 23.30 Dzień dobry z TVC 23.45 Dzień dobry z TVC 23.55 Dzień dobry z TVC 24.00 Dzień dobry z TVC 24.15 Dzień dobry z TVC 24.30 Dzień dobry z TVC 24.45 Dzień dobry z TVC 24.55 Dzień dobry z TVC 25.00 Dzień dobry z TVC 25.15 Dzień dobry z TVC 25.30 Dzień dobry z TVC 25.45 Dzień dobry z TVC 25.55 Dzień dobry z TVC 26.00 Dzień dobry z TVC 26.15 Dzień dobry z TVC 26.30 Dzień dobry z TVC 26.45 Dzień dobry z TVC 26.55 Dzień dobry z TVC 27.00 Dzień dobry z TVC 27.15 Dzień dobry z TVC 27.30 Dzień dobry z TVC 27.45 Dzień dobry z TVC 27.55 Dzień dobry z TVC 28.00 Dzień dobry z TVC 28.15 Dzień dobry z TVC 28.30 Dzień dobry z TVC 28.45 Dzień dobry z TVC 28.55 Dzień dobry z TVC 29.00 Dzień dobry z TVC 29.15 Dzień dobry z TVC 29.30 Dzień dobry z TVC 29.45 Dzień dobry z TVC 29.55 Dzień dobry z TVC 30.00 Dzień dobry z TVC 30.15 Dzień dobry z TVC 30.30 Dzień dobry z TVC 30.45 Dzień dobry z TVC 30.55 Dzień dobry z TVC 31.00 Dzień dobry z TVC 31.15 Dzień dobry z TVC 31.30 Dzień dobry z TVC 31.45 Dzień dobry z TVC 31.55 Dzień dobry z TVC 32.00 Dzień dobry z TVC 32.15 Dzień dobry z TVC 32.30 Dzień dobry z TVC 32.45 Dzień dobry z TVC 32.55 Dzień dobry z TVC 33.00 Dzień dobry z TVC 33.15 Dzień dobry z TVC 33.30 Dzień dobry z TVC 33.45 Dzień dobry z TVC 33.55 Dzień dobry z TVC 34.00 Dzień dobry z TVC 34.15 Dzień dobry z TVC 34.30 Dzień dobry z TVC 34.45 Dzień dobry z TVC 34.55 Dzień dobry z TVC 35.00 Dzień dobry z TVC 35.15 Dzień dobry z TVC 35.30 Dzień dobry z TVC 35.45 Dzień dobry z TVC 35.55 Dzień dobry z TVC 36.00 Dzień dobry z TVC 36.15 Dzień dobry z TVC 36.30 Dzień dobry z TVC 36.45 Dzień dobry z TVC 36.55 Dzień dobry z TVC 37.00 Dzień dobry z TVC 37.15 Dzień dobry z TVC 37.30 Dzień dobry z TVC 37.45 Dzie

Z okazji urodzin oraz ukończenia studiów na UŚ
w Cieszynie
pani mgr **MARIOLI NALEWAJKA**
życzenia pomyślności w życiu osobistym oraz sukcesów w pracy zawodowej i społecznej składają brat, rodzice, dziadkowie oraz Romek z rodziną. GL-290

Twoje ręce pracowały i potomków wychowywały
choć 95 lat mają, radość stale rozdawały.
Dnia 21 czerwca 2004 obchodzą swoje zacne urodziny nasza Ukochana Mama, Babcia i Prababcia
pani **JOANNA WACŁAWEK**
z Mostów k. Jabłonkowa. Z tej okazji dużo zdrowia, szczęścia, błogosławieństwa Bożego do dalszych lat życzą córki i synowie z rodzinami. GL-283

Mijają dni, już lata mijają,
lecz wspomnienia i smutek
wciąż pozostają.
Dziś 19. 6. mija 20. rocznica śmierci
Naszego Kochanego
śp. **RUDOLFA NIEDOBY**
z Kocobędza. O chwilę wspomnień
prosi żona z rodziną. GL-279

W teatrze

SCENA POLSKA - CZ. CIESZYN:
Jedynkie niebo - Cieszyńskie nebo
(19-21, godz. 17.30, grupa CTD).
SCENA CZESKA - CZ. CIESZYN:
Tenor do rozerwania (20, godz. 17.30,
grupa A).

W kinach

KARWINA - Centrum: Nawiedzony
dwór (19, 20, godz. 15.30), Pojutrze
(19-21, godz. 17.45, 20.00), **Reflex:**
Troje (19, 20, godz. 17.00, 20.00; 21,
godz. 20.00), Nawiedzony dwór (21,
godz. 17.00), **Kino letnie:** Straszny film
(19, 20, godz. 21.30), **CZ. CIESZYN -**
Central: Pasja (21, godz. 19.00),
TRZYNIEC - Kosmos: Ocean ognia
(19, 20, godz. 17.30), Post Coitum
(19-21, godz. 20.00; 21, godz. 17.30),
Przygody śrubka (19, godz. 10.00).

W terenie

TRZYNIEC - 19. 6. Dni Kultury Studentów
w kinie. Program: 12.00 film
"Edi" (PL), teatr amatorski "Kursujący
Tarnawa", "Kurs teatralno-filmowy
Koszarzyska 2003", 15.20 "Klub Młodych
Nydek", 16.30 teatr amator.
"Skałki", "Diashow" Altaj, 19.00 film
"Kumple", 20.30 wideoprojektacja
przedstawienia "Szczyt".
RODZINA KATYŃSKA - zarząd za-
prasza wszystkich członków 24. 6. na
wycieczkę do Bukowca. Odjazd do Ja-
blonkowa z dw. kolej. w Cz. Cieszynie
o godz. 10.23, z Jabłonkowa autoka-
rem, Bukowiec szkoła o godz. 11.00.
KARWINA RAJ - Klub Seniora zapra-
sza członków i sympatyków 22. 6. o
godz. 16.00 do Domu PZKO na spo-
życie przy kawie.
CIERLIKÓ - MSz i MK PZKO zapra-
szają 25. 6. o godz. 15.00 do ogrodu
zabaw na festyn ogrodowy. Pro-
gram: występy dzieci, turniej w siat-
kówkę, atrakcje dziecięce.
STONAWA - MK PZKO urządza 4. 9.
wycieczkę do Muzeum chleba w

ZUS informuje

Zakład Ubezpieczeń Społecznych
Oddział w Bielsku-Białej Inspektorat w
Cieszynie informuje, że "Przedstawiciele
Wydziału Rent Czeskich Oddziału ZUS w
Nowym Sączu będą 24. 6. (czwartek)
udzielać informacji zainteresowanym
osobom pobierającym świadczenia pol-
skie-czeskie. Punkt informacyjny będzie
czynny w godz. 11-14.30 na stanowisku
17 (parter) Inspektoratu ZUS w Cieszynie
przy ul. Bielskiej 29.

Kronika Rodzinna

W głębokim żalu zawiadamiamy,
że dnia 14. 6. 2004 zmarł w wieku
67 lat nasz Kochany Mąż, Ojciec,
Brat, Teść, Dziadek

śp. **STANISŁAW DRÓZD**

Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbę-
dzie się 21. 6. 2004 o godz. 15.00
z kościoła ewangelickiego w Bystrzycy.
Zasmucona rodzina. GL-292

W głębokim żalu pograżeni zawiadamiamy, że dnia
15. 6. zmarł w wieku 87 lat nasz Kochany

śp. **GUSTAW TACINA**

z Trzyna, były inspektor szkolny. Pogrzeb Drogiego
Zmarłego odbędzie się w środę 23. 6. o godz. 14.00
z kościoła ewangelickiego w Trzyncu.
Zasmucona rodzina. GL-293

Radzionkowie.
Cena 200 Kc.
Zgłoszenia, info,
oraz opłata -
Dom PZKO przed

SPRZEDAM MEBŁOŚCIANKĘ kolo-
ru czarnego ze srebrnym okuciem,
komplet wypoczynkowy, stolik,
dywan (2,5x3m), tapczan z miejscem
na przechowanie pościeli, rok zakupu
2002, cena za całość 27 000 Kc. Infor-
macje pod nr. tel. 596 425 434 w
godz. 19-21. AL-053

SPRZEDAM JAGNIĘTA, cena 1000
(+/- 200) Kc. Tel.: 558 331 370 po
godz. 18.00. Józef Filipczyk, Wędry-
nia 6. GL-281

PODARUJĘ SZCZENIE PIESKA
dobrym ludziom z ogrodem tel.
596 428 511. AL-052

Przypominamy o konkursie

Do wygrania 3 najnowsze płyty CD z
nagraniami "Rock&Roll Bandu Mar-
cela Woodmana" (GL z 12. 6.). Pyta-
nie: **Ile wynosi suma wag (w kg) 11-oso-
bowego zespołu?** Na odpowiedzi czeka-
my do 23. 6. pod nr. tel.: 558 731 766,
e-mail: info@glosludu.cz

Prof. Malicki na slawistycie

OSTRAWA (mro) - Od nowego roku
akademickiego ostrawska polonisty-
ka wzbogaci się o wysokiej klasy
wykładowcę prof. dra hab. **Jana**
Malickiego, specjalistę w zakresie
literatury staropolskiej, renesansu
oraz baroku. Prof. J. Malicki należy
do grona akademickiego Uniwersyte-
tu Śląskiego w Katowicach oraz stoi
na czele Biblioteki Śląskiej.

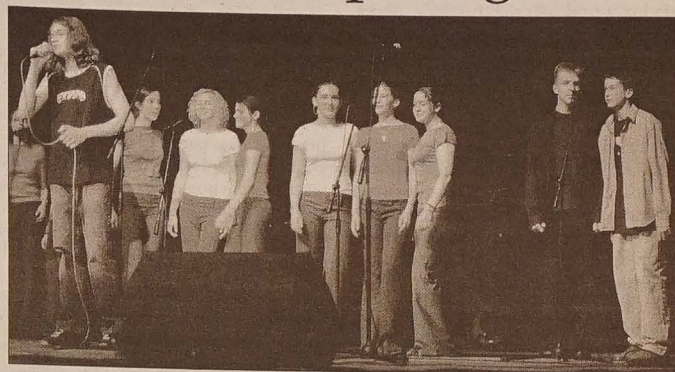
- Jan Malicki co dwa tygodnie
będzie miał zajęcia ze studentami I i II
roku. Może uda się zorganizować stu-
dia doktoranckie z tego zakresu" -
powiedziała "GL" **Jana Raclavska** kie-
rująca katedrą slawistyki Wydziału
Filozoficznego UO.

Prof. Malicki w minioną środę
został przyjęty przez konsula RP w
Ostrawie, Piotra Czarkowskiego. W
trakcie spotkania padły zapewnienia
ze strony polskiej placówki o stałym
poparciu działań polonistyki przez
ten urząd.

Pszczelarze wystawiają

OLBRACHCICE (s) - Z okazji 70-lecia
istnienia stowarzyszenia pszczelarzy
w tej miejscowości obecni jego człon-
kowie urządzili w Domu PZKO
wystawę akcesoriów pszczelarza,
wszystkich surowców wytwarzanych
przez pszczoły oraz ich przetworów.
Otwartą wczoraj wystawę można
jeszcze zwiedzić dziś, w sobotę, w
godz. 9-12.

Koncert na pożegnanie

„Małe Ich Troje” podczas koncertu pożegnania.

Fot. ROMAN BASELIDES

TRZYNIEC (man) - Czwartkowy kon-
cert pożegnany pt. „Czas odlotu”
ostatecznie zamknął działalność
zespołu wokalnego „Małe Ich Troje” z
PSP Trzynieć przy ul. Kopernika. W
ciągu trzech lat „Małe Ich Troje” dało
ponad 45 koncertów, podbijając serca
nie tylko zaolziańskiej młodzieży.

W sali teatralnej Domu Kultury
„Trisia” zgromadziło się ponad 600 słu-
chaczy, przede wszystkim rodziców,
krewnych oraz sympatyków młodych
śpiewaków. Chociaż na sali powiało
nostalgia i wzruszającym do łez
nastrojem, zachwycona publiczność
nagradzała swoich pupilów gromkimi
brawami. „Małe Ich Troje” pożegnało
się ze swoimi fanami naprawdę w
wielkim stylu. W trakcie ponad godzi-
nę trwającego koncertu zespół wyko-
nał swoje najpopularniejsze utwory.

Potem nadeszły już chwile poże-
gnania. Dyrektor szkoły **Roman Wró-
bel** podziękował młodym artystom
oraz ich opiekunowi **Kazimierzowi**
Cieslarowi. Ten z kolei skierował
słowa podziękowania do rodziców
swoich podopiecznych. Członkowie
zespołu przekazali rodzicom kwiaty,
a swojemu opiekunowi wręczyli
bukiet jedenastu czerwonych róż, bo
tytu właśnie ich było.

Wokalistkami zespołu były **Nikol**
Palica, **Dorota Branna**, **Katarina**
Kluz, **Janka Kantor**, **Katarzyna Pie-
lesz**, **Teresa Maroszczyk**, **Janka Kura**
solistami natomiast **Ewa Borska**,
Gabriel Kopeć, **Daniel Młynek** i
Albert Czerny.

Po koncercie pojawił się na scenie
zespół „Zalew” z Polski, z liderem
Krzysztofem Zalewskim na czele.

W KARWIŃSKIEJ GALERII „ZDROWE MIASTO”

»Poszukiwania«

Z najobszerniejszą, jak dotąd, prezen-
tacją twórczości Dariny Krygiel zapo-
znac się możemy w Galerii „Zdrowe
Miasto” w foyer Uniwersytetu Ślą-
skiego w Karwinie. Wystawę, nazwa-
ną „Poszukiwania”, uzupełnia cerami-
ka ostrawskiej plastyczki Kateřiny
Gavlasowej.

Absolwentka Średniej Szkoły Prze-
mysłu Artystycznego w Brnie i Uni-
wersytetu Śląskiego w Cieszynie,
Darina Krygiel, przedstawia kolekcję
obrazów z ostatnich lat. Ilustruje ten
okres szeroka gama technik - od
pastelu, akwareli po farby akrylowe,
które, jak się wydaje, zaczynają domi-
nować. Nazwa wystawy, sugerująca
poszukiwanie, odnosi się jednakże
przede wszystkim do tematu, do źró-
deł inspiracji, a nie do techniki i
formy.

Darina Krygiel od dłuższego już
czasu porusza przede wszystkim
tematy związane z wszechświatem,
nieskończonością, światłem, powsta-
nianiem życia itp. Ilustrują to m.in.
obrazy: Brama niebieska, Sklepienie,
Kielkowanie, Niebieski trójkąt, Pira-
mida, Promień światła, Kabała czy

cykl pasteli - Marzenia senne.
Wszystkie obrazy - abstrakcje prze-
pójone są poezją, kobiecym ciepłem.

W ostatnich latach na obrazach
pojawiać się zaczęły postacie ludzkie
- akty kobiet, ale tylko jako symbole.
W cyklu tym, bo tak możemy chyba
nazwać prezentowane na karwińskiej
wystawie obrazy, każdy z nich nama-
lowany został w szerokiej gamie jed-
nego koloru - Letni żar (żółty), Sen,
podobnie jak i Niebieskie fale (niebie-
ski), Narodziny światła (żółto-poma-
rańczowy) czy, jak sama nazwa wska-
zuje, Zielony akt I i II.

Kateřina Gavlasowa, asbsolwentka
Uniwersytetu Ostrawskiego, przed-
stawiła tylko skromny wycinek swej
twórczości. Zaangażowana jest w
pracy pedagogiczne, a wiele jej prac
to większe realizacje np. w klimko-
wickim uzdrowisku, kaplicy Szpitala
w Ostrawie Porubie, Droga krzyżowa
w miejscowości Pišť itd.

Wystawę w karwińskiej Galerii
„Zdrowe Miasto” w foyer Uniwersyte-
tu Śląskiego zwiedzać można do
24 czerwca w dni powszednie w
godz. 10-16. (ow)

Darina Krygiel i Kateřina Gavlasowa na wernisazu wystawy.

Fot. RADEK KRYGIEL

Koncerty

CZ. CIESZYN - zapraszamy 20. 6. o
godz. 16.00 na rynek na koncert pol-
skiego zespołu gospel „Trzecia Godzi-
na Dnia”, który wystąpi w ramach
obchodów „Święta Trzech Braci”.
CIESZYN (PL) - 20. 6. o godz. 12.00
sala koncertowa PSM I i II stopnia w
Cieszynie, Zamek zaprasza na kon-
cert „Młodzi wirtuozzi Harfy”.

Oferty

SPRZEDAM DUŻE MIESZKANIE
własnościowe 3+1 z jadalnią 90m²
(1/6 domu - murowane) wraz z par-
celą + ogród 4a w Łomnej Górnej.
Możliwość wykorzystania w celach
rekreacyjnych. Cena do uzgodnienia.
Tel. 558 335 762, kom. 728 520 572.
GL-270

SPRZEDAM DYKTAFON (Olympus)
- nieużywany. Cena do uzgodnienia.
Tel. 777 558 736. GL-286

● **PILKA NOŻNA** -
Dzieńmorowice - Zabrzeż
M. Albrecht - B. Olbrat
16.30. **MISTRZOSTWA**
Petrzkowice - Bogumi
I A KLASA - B. Sedlisz
Mosty k. J. - Odrę (dziś. 17.
- Rychwałd (jutro, 17.00).
B: D. Lhota - Pietwał
Darkowice - Ćsad Hawn
17.00. **IB KLASA** - C. Zak
łowice (dziś. 10.15), W
Nydek (jutro, 10.15), W
Dąbrowa, Liszkowice - Su
ry - Lutynia D., Iabloni
wice (jutro, 17.00). **MP FM**
dek - Wojkowice, Rept
dek, Gnojnik - Wędrza
Piosek - Ostrowica (jutro
GRYWKI POWIATU FM
Milińków (dziś. 17.00), G.
Bukowice (jutro, 17.00).